

MOTORFÖRAREN

EN TIDNING FRÅN MOTORFÖRARNAS HELNYKTERHETSFÖRBUND

NR 5 • JULI 2015 • ÅRG 88

LÄTT ATT LOCKAS AV HUSBIL

INGEN SKA DÖ
AV RATTFYLLERI

Tänk på att många trafikolyckor
sker dagen efter att du har
druckit alkohol.

iBAC – originalet bland trådlösa
alkomätare för smarta telefoner –
firar 10 års jubileum sedan första pa-
tentansökan skickades in.

Kör alltid nykter med iBAC –
världens enda professionella moln-
baserade alkomätare i fickstorlek.

Besök oss på www.alcosystems.se
för mer information.

Beställ den på
[alcosystems.se/
order](http://alcosystems.se/order)

ibac

INNEHÅLL #5 2015

OMSLAG:
HUSBILAR
FOTO: STEFAN NILSSON

FOTO: PLAYMOBIL

FOTO: CENNETH SPARBY

FOTO: JOACHIM CRUUS

Till frihetens lov

Ta chansen och vinn en Porsche!

Förlängt försök med alkobommar

Utbudet av bra alkomätare ökar

Ny standard för alkolås nästa höst

Så väljer du rätt övningskörning

Trådlös laddning av elbilar

Ta Paus viktig sommaraktivitet

Med husbil på undersköna Gotland

Husbil lockar allt fler semesterfirare

Allt fler klagar efter husbilsköpet

Så tänker du rätt när du väljer husbil

Nostalgi-Traja som väcker känslor

CX-3 – crossover i fin förpackning

Nya Suberb generös med utrymmet

Fin komfort i uppgraderad Avensis

Två frimodiga fransmän med fitness

Udda husbilslösning vi minns

MHF-Ungdom på Sweden Rock

004.LEDARE

006.DIALOG

008.NYHETER

010.NYHETER

011.NYHETER

012.REPORTAGE

014.NYHETER

015.NYHETER

017.REPORTAGE

024.KONSUMENT

026.KONSUMENT

027.KONSUMENT

030.PROVKÖRNING

032.PROVKÖRNING

034.PROVKÖRNING

036.PROVKÖRNING

038.PROVKÖRNING

040.I GARAGET

042.REPORTAGE

I NÄSTA NUMMER: **Ladda elbil med egen el** – utkommer den 28 augusti

MOTORFÖRAREN

Utgives av Motorförarnas

Helnykterhetsförbund

ADRESS: Hammarby Fabriksväg 25

120 30 Stockholm

ÖPPET: 9.00–11.00, 13.00–16.00

(fredag 13.00–15.30)

TEL: 08-555 765 55

E-POST: motorforaren@mhf.se

WEBB: www.motorforaren.se

ADRESSÄNDRING

KUNDTJÄNST: 08-555 765 55

E-POST: medlem@mhf.se

REDAKTION

CHEFREDAKTÖR: Gustav Liljeberg

MOBIL: 0765-48 97 16

E-POST: gustav.liljeberg@mhf.se

REPORTER: Mari Haglund

TELEFON: 08-555 765 63

E-POST: mari.haglund@mhf.se

REPORTER: Micke Valier

TELEFON: 08-555 765 62

E-POST: micke.valier@mhf.se

ANSVARIG UTGIVARE: Dennis Lind

TEL: 08-555 765 81

E-POST: dennis.lind@mhf.se

ANNONSAVDDELNING

ADRESS: MHF Annonssavdelning

B-G Werner

Box 16

433 21 Partille

TEL: 031-44 75 25

E-POST: annonser@mhf.se

Hela tidningen finns tillgänglig på
www.motorforaren.se – även
tidigare utgåvor!

PRODUKTION

LAYOUT & PRODUKTION: ©thoms

TRYCK: V-TAB, Vimmerby 2015

ISSN: 0463-6678

UPPLAGA

TS-UPPLAGA: 29 300 ex (2014)

NOG HAR VI DET RÄTT BRA

DU OCH JAG HAR STORA FRIHETER, precis som det ska vara. Då det gäller synen på hur samhället ska styras, på de ledande och på offentliga organisationer kan vi tycka vad vi vill. Vi kan säga det och vi kan skriva om det på Facebook, eller via en insändare i tidningen.

Vi kan ge ris eller ros till de som styr i kommunen. Vi kan träffa våra landstingspolitiker och säga vad vi tycker om sjukvården. Känner du en riksdagsledamot på din ort vet du hur lätt det är att träffas på Biltema eller Coop. Har ni båda inte för bråttom kan du direkt växla några ord och framföra din åsikt. Befinner du dig omkring riksdagshuset i Stockholm kan du springa på många av landets styrande under några timmar.

DENNA ÖPPENHET är något vi ska vara tacksamma för. Som MHF:are ska vi ta tillvara dessa möjligheter. Skapa och bevara goda relationer till den lokala polismyndigheten, med politiker i den lokala trafiknämnden, med tjänstemän på kommunkontoret som handlägger trafikfrågorna. Det är mycket enklare att få igenom vad vi vill om vi har goda relationer till dessa. Står vi på stan eller i en bygdegård och halvskriker att någon är knäppskalle, stängs många möjligheter att påverka. Så fungerar människan. Man slår helt enkelt dövörat till om påhoppet blir för grova.

GLÖM HELLER ALDRIG att kommunalrådet, riksdagsledamoten, trafikplaneraren eller polismästaren troligen har samma saker att fundera på som du själv har. "Har frun hämtat barnen på dagis i tid", "om det här drar ut på tiden hinner jag inte på föräldramötet", "gubben lovade byta däck på bilen men nu blir det försent och i morgon ska det komma snö". De är människor som har precis samma vardagliga bekymmer som du och jag. Ta hänsyn till det då din MHF-förening får tillfällen att träffa en beslutsfattare. Har du sagt att det ska ta 30 minuter så avsluta efter 25.

Bjud in till samtal med goda, konkreta uppslag och idéer. Ta hjälp av oss på förbundskansliet, vi finns till för hela MHF-organisationen och vill inte annat än hjälpa till för att ni ska lyckas i ert viktiga, lokala, arbete.

Tack också för allt engagemang och energi ni ger i till exempel "Ta Paus" även denna sommar. Det är riktigt imponerande att se den digra förteckning över alla sommaraktiviteter som ligger hos vår nya medarbetare Micke Valier.

GOD OCH GLAD SOMMAR önskar jag er alla!

GÖRAN SYDHAGE

vd och stolt medlem i MHF

goran.sydhage@mhf.se

Alltid i en KABE

- Tillverkad i Sverige
- Byggt för året runt-bruk
- KABEs unika värme- och ventilationssystem
- Högsta boendekomfort
- Säkra på vägen
- Tryggast på campingen
- 7 års täthetsgaranti
- Störst valfrihet
- Högst andrahandsvärde
- Bästa återförsäljarna
- KABE ger mest för pengarna!

Känn dig som hemma. När som helst, var som helst.

Ända sedan Kurt Blomqvist byggde den första husvagnen 1958, har KABE hållit fast vid året runt-komfort, kvalitet, trygghet och smarta lösningar. Det är fyra områden som alltid ingår när du köper en husvagn eller husbil från fabriken i Tenhult, Småland – oavsett om du väljer en KABE Classic eller något ur våra mest exklusiva modellserier.

Välkommen till din KABE-återförsäljare eller besök vår hemsida.

Vi har en KABE för alla!

Alltid steget före

KABE

www.kabe.se

Drömvägar

FÖR UNDERTECKNAD har de verkliga guldgruvorna på biblioteken varit hyllorna som inte så många bryr sig om. De som är intresserade av de här ämnena är – säger jag lite fördomsfullt – inte den genomsnittliga besökaren, om nu en sådan finns. Säg ”Prab” och vi har genast hamnat på en hög nivå i tiotusen kronors-frågan för bibliotekariär.

Ett av mina favoritfynd gjorde jag dock på en helt annan plats – Nb – och det är en serie böcker kallad Drömvägar. När jag tänker efter hade nog också rutinerade bilsemestraren Leif, min skolkamrat Daniels pappa, ett antal band i sin välfyllda bokhylla.

Böckerna, som är översatta från tyska, är rikt illustrerade i färg där naturens skiftningar återges på ett underbart sätt som bara den analoga tekniken kunde klara av. Varje bok behandlar ett eller ett par länder med förslag på olika resrutor och ställen värda att besöka. Bland länderna som förärats egna böcker finns exotiska inslag (idag, men knappast på 1980-talet) som Västtyskland och Jugoslavien.

MITT INTRESSE FÖR dessa bilreseböcker har resulterat i att jag samlat på mig ett antal själv under åren. Eller själv och själv, snarare är det mina föräldrar som handlat åt mig. Med listor på skrynkliga lappar i handväskan, eller via sprakande mobilsamtal från besök på antikvariat i områden de stora te-lebolagen aldrig hört talas om, har de idogt fyllt på min samling. Visst, det har kanske resulterat i någon enstaka dubblett när kommunikationen brustit, men vad gör det?

För en tid sedan, på semester i norra Italien, körde jag plötsligt på en Drömväg. Bilden från boken var utanför bilrutan. På någon sekund färdades jag snabbt fram och tillbaka till Småland kanske 20 år. Drömväg hade plötsligt blivit resväg – och var minst lika vacker som i böckernas värld.

GUSTAV LILJEBERG
CHEFREDAKTÖR
gustav.liljeborg@mhlf.se
0765-48 97 16

Droger underskattad fara bakom ratten

Stort behov av nyktra föräldrar handlade ledaren i nr 4/2015 av Motorföaren och jag vill instämma i allt som Göran Sydhage skrev i tidningen. Inte bara som chaufför för sina tonåringar som själva inte kan ta sig hem från skolavslutningsfester eller i andra sammanhang är det viktigt att mamma eller pappa kan ställa upp och skjutsa både dit och hem igen.

Men vad jag också vill uppmärksamma läsarna av Motorföaren på är att nyktra och drogfria föräldrar inte bara gäller de vuxna som har alkohol i kroppen men ändå sätter sig bakom ratten av en eller annan anledning. De vuxna som har andra droger, narkotika, i kroppen är minst lika lite lämpade som bilförare.

I dag är det många i vårt samhälle som pratar vitt och brett om legalisering av den ”lätta” drogen cannabis, hasch och marijuana. Tyvärr är det ett felaktigt budskap som sprids när man kallar den drogen för lätt narkotika till skillnad mot heroin, amfetamin och kokain som då samtidigt benämns som ”tung” narkotika.

Efter att ha jobbat mot narkotika i över trettio år kan jag inte hålla med om ovanstående. Cannabis har till exempel av forskare sagts att det är inkörsporten till dessa ovanstående tyngre droger. Därmed inte sagt att alla som röker cannabis måste fortsätta även med annan narkotika, men dessa människor har lättare att göra det än en som aldrig provat på annan narkotika tidigare. Det säger sig nästan självklart för då är man redan inne i den

svängen där man lättare kan hitta säljare även av andra droger.

Cannabis är också den drog som lagras längst i kroppens fettvävnader och den största fettvävnad vi har är hjärnan. Detta gör att om man röker på lite regelbundet två, tre gånger i veckan så är man påverkad av cannabis fem, sex veckor efteråt. Detta gör att när cannabisen frigörs från hjärnan litet i taget blir man påverkad igen som om man rökte alldeles precis nyss. Och detta i sin tur gör att man är en klart olämplig bilförare som är påverkad av cannabis och ute i trafiken med allt vad det innebär.

Slutligen är cannabis den drog som påverkar psyket mest av alla droger just av den långa lagringstiden i kroppen hos den som röker något så när regelbundet. Andra droger försvinner ur kroppen efter några dagar eller högst en vecka, medan cannabis lagras mycket längre tid.

Så visst är det viktigt med icke alkoholberusade bilförare i trafiken, det är alltför många sådana även där, men glöm aldrig bort att man när som helst, var som helst även kan möta en människa berusad av annat än alkohol – nämligen narkotika.

Polisen i min hemkommun, Järfälla, säger ofta att de tar fler bilförare med narkotika i kroppen än med alkohol. Och jag skulle inte vilja möta någon av dessa bilister när kör vår bil.

LENA LARSSON

förbundsordförande, Riksförbundet AMD
Anhöriga Mot Droger

Svara rätt och vinn en Porsche!

LAGOM TILL SOMMAREN har Playmobil tillsammans med Porsche tagit fram en riktig skönhet: Porsche 911 Carrera S. Bilen må sakna motor men har belysning i fram- och baklyktor samt i instrumenteringen.

Medföljer gör också ett eget Porsche Service Center. Playmobils Porsche passar lika bra i bokhyllan som i lek.

Svara rätt på frågan ”Vad hette Porsches upphavsman i förnamn?” och du kan vinna ett exemplar. Skriv svaret tillsammans med ditt namn och adress på ett vykort märkt ”Porsche” senast den 10 au-

gusti och skicka till följande adress: *Motorföaren, Hammarby, Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm*

Undrar vad det finns för mig?

NYA FORD C-MAX

Letar du efter en intelligent och elegant bil, fullpackad med teknik för att passa hela familjens behov? Ta en titt på nya Ford C-Max. Läs mer på ford.se

Go Further

Humleslingan är en av landets 18 officiella turistvägar, men var går den?

BIL- OCH TRAFIKFRÅGOR

1. Det här märket visar dig in på en av Sveriges utmärkta, vackra 18 turistvägar, men var går Humleslingan?

- A. Runt Ivösjön i nordöstra Skåne.
- B. Runt sjön Tiken vid Tingsryd i södra Småland.
- C. Runt sjön Mjörn vid Alingsås.

2. Vad finns vid det här trafikmärket?

- A. Ett av Sveriges femton världsarv.
- B. Ett fornminne.
- C. En av Riksantikvarieämbetets utvalda sevärdheter.

3. Och vid detta?

- A. En kungagrav.
- B. Ett fornminne.
- C. En sevärdhet.

Rätt svar hittar du på sidan 47.

Alkobommarna kvar året ut i Frihamnen

► Projektet med alkobommarna i Stockholms Frihamn förlängs med ett halvår och blir kvar hela 2015.

– Regeringen har satt Trafikverket att se till att det finns pengar att hålla i gång driften av alkobommarna under resten av det här året, säger Lars Olov Sjöström, trafiksäkerhetschef på MHF.

Regeringen har också gett Trafikverket i uppdrag att analysera de juridiska, ekonomiska och praktiska förutsättningarna för att införa alkobommar i vissa hamnar i Sverige.

– MHF:s arbete med alkobommarna har fått ett bra betyg av regeringen, som har bestämt att det är en teknik som de vill satsa på, säger Lars Olov Sjöström.

Från att alkobommarna sattes upp i Stockholms Frihamn i oktober 2014 till juni i år har ungefär 200 personer stoppats misstänkta för rattfylleri.

– Vi har försett polisen, tullen och kustbevakningen med ett nytt effektivt sätt att arbeta mot rattfylleri, säger Lars Olov Sjöström.

Alkobommarna blir kvar i Frihamnen under hela 2015.

Alkolås i norska bussar och taxibilar

► Alla bussar och taxibilar i Norge ska få alkolås.

Den norska riksdagen, Stortinget, kommer att ge regeringen i uppdrag att titta på ett sådant förslag.

Alkolås kan finnas i fordonen i Norge redan i början av nästa år. Ett lagförslag från den norska regeringen kan komma redan i höst. MHF:s systerorganisation i Norge, MA, ser beslutet som en stor seger för trafiksäkerheten.

FOTO: NCC

En teststräcka med elväg kommer att byggas i närheten av Arlanda.

FOTO: SCANIA

En teststräcka för elektriska lastbilar kommer att byggas på E16.

Elvägar testas vid Arlanda och Gävle

► Två lösningar för elvägar ska provas i närheten av Arlanda och utanför Gävle på två teststräckor. Avsikten är att få kunskap om hur elvägar fungerar och om tekniken kan användas i framtiden.

Trafikverket har gett klartecken till leverantörerna Rosersbergs Utvecklings AB och Region Gävleborg.

NCC har ansvaret för att anlägga en två kilometer lång sträcka mellan Arlanda och logistikcentret i

Rosersberg. Där kommer en teknik användas där en elskena i vägbanan driver och laddar fordonet under resan. Försöket väntas dra i gång om två år.

Scania börjar i februari 2016 testa elektriska lastbilar. En teststräcka på två kilometer byggs mellan Gävle hamn och Storvik längs E16. Lastbilarna är utrustade med elektrisk hybriddrivlina.

Försöken beräknas vara avslutade år 2018 uppger Trafikverket.

Mr. Saab, Erik "På taket" Carlsson har avlidit

► Erik Carlsson "På taket" har avlidit efter en kort tids sjukdom på sjukhus nära sitt hem i England. Han blev 86 år.

Erik Carlsson har bland annat med sina tre raka segrar i det brittiska RAC-rallyt 1960, -61 och -62 och sina två raka segrar i Monte Carlo-rallyt 1962-63 för evigt skrivit in sig, Trollhättan och sin

röda Saab 96 i motorsporthistorien. Erik Carlsson var Svensk bilsports första riktiga stjärna och utöver sina framgångar bakom ratten så fortsatte Erik som mycket uppskattad PR-profil och ambasadör för Saab Automobile AB med uppdrag över hela världen.

Närmast sörjande är dottern Susie med familj.

Full fart i Monte Carlo-rallyt 1963.

Erik Carlsson 2010.

MHF IQ-certifieras för alkobommarna

► MHF har fått ett diplom och certifierats av IQ för sitt arbete med alkobommarna. IQ jobbar för att bidra till en smartare syn på alkohol som leder till att minska alkoholens skadeverkningar.

Certifieringen innebär att MHF:s projekt med alkobommarna är ett IQ-projekt. IQ-symbolen är en kvalitetsstämpel på att en organisation tar ansvar när det gäller alkohol.

Att vara ett IQ-projekt innebär att vara en förebild och dela med sig av sitt arbete. Projektet ska vara en aktivitet som syftar till att förebygga eller begränsa alkoholens skadeverkningar.

Framtidens registreringsnummer

► I framtiden kan din registreringsskylt ha en bokstav i slutet i stället för en siffra som det är i dag. Det är Transportstyrelsen som föreslår att regeringen beslutar att sista tecknet i ett registreringsnummer även ska kunna vara en bokstav, exempelvis MLB 84A.

Dagens system med tre bokstäver och tre siffror för registreringsnummer har funnits sedan år 1972. Det räcker i sex-sju år till uppskattat Transportstyrelsen, därefter kommer alla tillgängliga teckenkombinationer att vara förbrukade.

300 nya fartkameror

► I år kommer 300 nya fartkameror att sättas upp på de svenska vägarna skriver Dagens Nyheter. Det finns i dag 1 200 fartkameror i Sverige. Syftet med fartkameror är enligt Trafikverket inte i första hand att sätta dit fartsyndare, utan att få alla att köra långsammare. Det sitter kameror i alla apparater, men alla är inte alltid aktiva.

Fordon kan få låsas fast i över ett dygn

► Polisen kan få rätt att stoppa ett fordon i mer än 24 timmar för att förhindra fortsatt färd. Riksdagen sa i slutet av maj ja till ett förslag som gör det möjligt och uppmanande regeringen att snabbt titta på om det går att göra en lagändring.

Det skulle exempelvis kunna handla om att använda klamping på en lastbil, om en lastbilschaufför inte betalar sina böter.

Den 1 mars infördes en ny lag som ger polis och tull rätt att vidta åtgärder för att hindra fortsatt färd vid brott mot trafiklagstiftningen. En åtgärd som kan användas är klamping i upp till 24 timmar.

24 april 1964.

27 maj 2015.

7 miljoner Volvobilar tillverkade i Torslanda

► Den 24 april 1964 invigde Volvo sin fabrik i Torslanda. Lite mer än 51 år senare, den 27 maj 2015, rullade bil nummer 7 000 000 av bandet. Jubileumsbilen var en Volvo V60 D5 laddhybrid som kommer att användas av Sjöräddningssällskapet. Tidigare har bland annat Volvo Amazon, P1800, 240, 740 och 940 producerats i Torslanda och den nuvarande uppställningen är S60, V60, V70, S80 och nya XC90.

Fabriken har en kapacitet på 300 000 bilar per år och är anpassad för Volvos nya modeller, där XC90 är först ut. För att klara efterfrågan på den nya suven – som har närmare 35 000 beställningar – har 1 500 personer anställts för att klara av produktion i tre skift.

FOTO: LARS HEDELIN, POLISEN

Klamping kan få användas i mer än 24 timmar för att hindra fortsatt färd enligt ett nytt förslag.

Rättelse om hundtransporter

► I förra numret av Motorförfaren innehöll artikeln om hund i bil en felaktig uppgift om bestämmelserna för transport av hund i bil. Här är några viktiga punkter ur Jordbruksverkets reglemente för transport av enstaka hundar:

- Om hundarna transporteras i personutrymmet i bilen ska det ske på ett säkert sätt. Det går också att transportera dem i kombiutrymmet om du har god uppsikt över hundarna under hela förden. Hunden ska inte riskera att bli skadad eller lida i samband med transporten. Du måste se till att hunden är säkrad vid inbromsning till exempel genom att använda transportbur eller säkerhetsbälte som är anpassat för hundar.
 - Ditt fordon ska vara lämpligt för att transportera hunden. Om du transporterar hunden i en bur eller liknande ska denna vara utformad och placerad på ett sådant sätt att hunden får skugga och god ventilation.
 - Hunden får inte förvaras permanent i ett fordon och högst 3 timmar enligt huvudregeln.
 - Du får inte lämna hunden utan tillsyn i fordonet om det är möjligt att temperaturen går över +25°C eller under -5°C.
 - Under transporten ska hunden rastas och få vatten minst var sjätte timme. Den ska få foder med högst 24 timmars intervall.
- Undantag:** Du får transportera ett sjukt eller skadat djur till veterinär om transporten är brådskande även om du inte uppfyller kraven. Men det får inte finnas någon risk för att djuret kan lida av transporten.

Minsta mått

Om du använder en bur eller liknande för transporten i personbilen ska varje hund ha minst följande utrymme:

- Längd = hundens längd från nosspets till sittbensknöl när hunden står i normal ställning. gånger 1,10,
- Bredd = hundens bröstbredd gånger 2,5. Hunden ska kunna ligga ner och vända sig obehindrat.
- Höjd = hundens höjd över hjässan när hunden står i normal ställning.

Om du transporterar mer än en hund i en bur ska bredden för varje hund ökas med den största hundens bröstbredd.

Fler pålitliga alkomätare på ma

Under sommaren säljs det många alkomätare. År 2013 kom det två nya europeiska standarder för alkomätare. Nu finns det flera nya produkter på marknaden som är testade mot de nya europeiska standarderna.

TEXT: MARI HAGLUND

CIRKA 700 000 alkomätare har sålts i Sverige under de senaste åren. MHF Test Lab i Tibro gör kvalitets-testning i laboratorium av de alkomätare som finns att köpa i Sverige.

– Det som är roligt inför den här sommarsäsongen, är att allt fler företag säljer alkomätare som följer de nya europeiska standarderna och MHF:s konsument-test, berättar Tomas Jonsson, vd för MHF Test Lab.

En alkomätare måste vara både pålitlig och drift-säker. De två nya europeiska standarderna för alko-mätare kom för två år sedan. Det finns en standard för privat användande, SS-EN 16280:2012, och en för professionell användning som polisen och före-tag använder, SS-EN 15964:2011.

Tomas Jonsson anser att det har skett en positiv

KVALITETSUTBUD. Många högkvalitativa och bra alkomä-tare säljs i dag på marknaden.

utveckling under de senaste åren när det gäller al-
komätare.

– I dag finns det många högkvalitativa och bra alkomätare som för några år sedan låg i prisklassen 6 000–7 000 kronor och som nu finns för en tred-jedel av priset eller under, säger han och tillägger:

– Vilket har gjort att många skräpalkomätare har sållats bort.

Trots den positiva utvecklingen finns det fortfa-rande produkter på marknaden som inte uppfyller kraven.

– Det säljs fortfarande en och annan alkomätare som enligt våra konsumenttester inte är att rekom-mendera och som inte tillförlitliga, säger Tomas Jonsson.

En alkomätare måste kalibreras minst en gång per år, vilket görs hos tillverkaren eller återförsäl-jaren.

– Om man inte kalibrerar instrumentet, kan det visa väldigt fel, tipsar Tomas Jonsson.

SOM ETT "ALTERNATIV" till vanliga alkomätare marknadsförs flera appar som sägs fungera som en alkomätare. MHF Test Lab har tillsammans med Af-tonbladet testat hur väl några av de appar som finns på marknaden fungerar.

– Det finns en uppsjö av skräppappar. En del fö-retag som tidigare sålde dåliga alkomätare säljer nu istället skräppappar. Vi vill höja ett varnande finger inför sommaren för de här apparna. Du ska helst inte lita på dem, säger Tomas Jonsson.

På MHF:s hemsida, www.mhf.se, kan du läsa om vilka alkomätare som bedömts som pålitliga och driftsäkra.

Tryggt och enkelt!

SBM Vaghjälp -

Hos SBM kan du känna dig trygg på vägen oavsett vilket fordon du kör.

Hjälpen är alltid bara ett samtal bort.

Bil | MC | Husbil | **NYHET** Person

- ✓ Ingen självrisk
- ✓ Gäller i Sverige och Europa
- ✓ SBM sköter all skadehantering, inga utlägg

sbmforsakring.se/vagassistans

Tomas Jonsson är vd för MHF Test Lab.

Gamla standarder för alkolås går snart ut

För ett år sedan kom det två nya europeiska standarder för alkolås. Senast oktober 2016 måste alla produkter som säljs vara godkända mot de nya standarderna.

– Processen med att testa ett alkolås mot en ny standard tar cirka ett år, säger Tomas Jonsson, vd för MHF Test Lab.

TEXT: MARI HAGLUND

ALKOLÅS KVALITETSTESTAS och provas hos MHF Test Lab i Tibro. Den 21 oktober 2016 upphör de äldre versionerna av de båda europeiska standarderna får alkolås helt att gälla.

De nya europeiska standarderna för alkolås är EN 50436-1:2014 som gäller för dömda rattfyllerister och EN 50436-2:2014 som gäller för kvalitetssä-

NYA KRAV VÄNTAR. Snart slutar de gamla standarderna för alkolås att gälla, senast oktober 2016 måste alla alkolås vara godkända mot de nya europeiska standarderna.

ring av transporter.

Att testa ett alkolås mot en ny standard tar ungefär ett år.

– Det börjar bli hög tid för de företag som inte har produkter som följer de nya standarderna att ta tag i det, säger Tomas Jonsson.

När en upphandling av alkolås görs till skolskjutsar exempelvis måste de alkolås som ska användas vara godkända

mot gällande standarder.

Han tycker att mycket har förbättrats i de nya standarderna jämfört med tidigare versioner.

– De nya standarderna är en rejäl uppgradering till dagens teknik. Det har hänt en del med utvecklingen. Högre krav ställs på driftsäkerhet och stabilitet än vad som gjorts tidigare, berättar Tomas Jonsson.

HÅLL I RATTEN

Det kan vara en skakande upplevelse att åka med slitna stötdämpare. Med nya stötdämpare förbättras väghållningen avsevärt. Slitna stötdämpare ökar risken för vattenplaning, gör bilen mer vindkänslig, förlänger bromssträcken och ger större däckslitage. Behåll därför körsäkerheten med nya stötdämpare från Sachs. Sachs stötdämpare finns till de flesta bilmodeller i ett brett utbud från original till sport och racing.

Autoexperten

VERKSTAD

www.autoexperten.se

Experternas körkortsråd:

Grönt eller rött?

Experterna är överens:

– Ta lite av varje...

TEXT & FOTO: LASSE HOLMSTRÖM

GRÖNT BETYDER den gröna skylten som ska sitta bakpå bilen vid privat övningskörning, rött skylten bakpå trafikskolans bil.

Men vilken väg och färg är bäst?

Köra allt privat?

Eller allt på en trafikskola?

Mixa båda, kanske med ett startpaket på tre, fem, tio eller tjugor körlektioner på trafikskolan för från ett par tusenlappar till runt 10 000 kronor och sedan mängdträna privat med mamma, pappa eller någon annan?

Läsa teorin på trafikskolan eller hemma?

Eller varför inte en intensivkurs på en eller två veckor?

ENLIGT TRAFIKVERKETS förarprovsavdelning väljer åtta av tio den mixade vägen, en av tio den helt privata och en av tio lägger hela utbildningen på en trafikskola. Hur många som går intensivutbildning finns inga siffror på, men utbudet ökar.

Många – bland annat Berit Johansson, ordförande i STR, Sveriges Trafikskolors Riksförbund – tycker man ska börja på en trafikskola, innan man går över och mängdtränar privat.

– Det är mest kostnadseffektivt och man lär sig rätt från början, eftersom trafiklärarna är professionella på ett annat sätt än om man har en förälder som handledare, säger Berit Johansson. Och det är bra om handledaren är med i baksätet när man kör på trafikskolan.

– Nackdelen med att göra allt privat är att du har en handledare, en projektledare, som inte är utbildad för målen i kursplanen. Fler och fler privatister underkänns också. Chansandet har tyvärr blivit en norm.

Nils Petter Gregersen, en av landets ledande trafikforskare med 24 år som forskningsledare på VTI, Väg- och Trans-

PRIVATIST. Grön skylt bakpå en bil betyder privat övningskörning.

”Det är bra om
**handledaren
är med i baksätet**
när man
kör **på trafikskolan.**”

portforskningsinstitutet, och sex år som trafiksäkerhetschef på NTF, Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, bakom sig tycker tvärtom.

– Man kan ta grunderna privat, för att sedan lära sig den viktiga riskbedömningen och annat på trafikskolan, säger han.

DE ALLT VANLIGARE intensivkurserna, som erbjuder körkortsutbildning på någon eller några veckor, med eller utan internetboende?

– Kan vara en lösning för den som har svårt att ta körkort

i

Lite mer om: **Statistik om förarprovet 2014**

KUNSKAPSPROVET

- **Vad:** 65 frågor. 52 svar ska vara rätt.
- **Antal prov:** 267 660.
- **Godkända:** 133 048 (49,7 procent).
- **Underkända:** 134 612 (50,3 procent).
- **Könsfördelning:** 53,7 procent av kvinnorna godkändes, 46,7 procent av

männen.

- **Antal prov i snitt för godkänt:** 2,01.
- **Provorter med flest godkända prov:** Östersund (58,8 procent), Helsingborg (57,9), Göteborg-Hisingen (57,6).
- **Provorter med flest underkända prov:** Skövde (56,4 procent), Eskilstuna (55,2), Örebro (54,1).

KÖRPROVET

- **Vad:** Cirka 45 minuter, varav minst 25 minuter uppkörning med trafikinspektör.
- **Antal prov:** 246 434.
- **Godkända:** 128 641 (52,2 procent).
- **Underkända:** 117 793 (47,8 procent).
- **Könsfördelning:** 53,1 procent av

kvinnorna godkändes, 51,4 procent av männen.

- **Antal prov i snitt för godkänt:** 1,92.
- **Provorter med flest godkända prov:** Örnsköldsvik (70,8 procent), Umeå (68,2), Skellefteå (64,5).
- **Provorter med flest underkända prov:** Sollentuna (59,8 procent), Jakobsberg (59,7), Farsta (57,5).

Kör både grönt och rött

TRAFIKSKOLEELEV. Röd skylt bakpå en bil betyder övningskörning på trafikskola.

under lång tid, men det passar inte alla att trycka in extremt mycket kunskap på kort tid, säger Berit Johansson.

Nils Petter Gregersen är negativ till intensivkurserna:

– Förutsättningarna är så olika för olika individer och en intensivkurs ger varken mängdträning eller erfarenhet, bara korvstoppling, säger han.

Behöver då körkortsutbildningen förändras med tanke på att bara vartannat kör- och kunskapsprov blir godkänt?

i

Lite mer om:

Förarprov

- Trafikverket har 32 förarprovskontor och utför förarprov på 139 orter.
- Totalt finns drygt sex miljoner B-körkort för personbil, drygt hälften män, knappt hälften kvinnor.

i

Lite mer om: **Kostnader för olika delar av B-körkort för personbil**

FASTA KOSTNADER

- Synundersökning: cirka 150 kr.
- Körkortstillstånd: 220 kr.
- Handledarutbildning för privat övningskörning: cirka 200–500 kr/person.
- Godkännande av privat handledare för övningskörning: 65 kr.
- Riskutbildning (obligatorisk): cirka 400–800 kr.

- Halkkörning (obligatorisk): cirka 2 000 kr.
- Foto på Trafikverket: 80 kr.
- Kunskapsprov: 325 kr (400 kr efter kl 18 och på helger).
- Körprov: 800 kr (1 040 kr efter kl 18 och på helger).
- Tillverkning av körkortet: 150 kr.

RÖRLIGA KOSTNADER

- Teoribok: cirka 250 kr.
- Övningsprov teori: cirka 400 kr.
- Körlektioner: från cirka 400 kr/lektion (40–70 minuter).
- Lån av trafikskolas eller Trafikverkets bil med dubbelkommando för uppkörning: cirka 400–800 kr.
- De flesta trafikskolor erbjuder paket med övningskörning och teori.

TIPS

- Ring runt till olika trafikskolor eller sök på nätet och jämför priser.

LÄS MER

- korkortsportalen.se (Transportstyrelsen och Trafikverket)
- str.se och korkort.nu (Sveriges Trafikskolors Riksförbund)
- korkortonline.se
- trafikskola.se

– Vi har en arbetsgrupp med representanter från Transportstyrelsen och Trafikverket som tittar på hela förarutbildningssystemet, men just nu är inga stora förändringar på gång, säger Karin Michaelsson, sakkunning i körkortsfrågor på Transportstyrelsen.

– Jag ser bristerna, men kan inte ge några patentlösningar, säger Nils Petter Gregersen. En sak är i alla fall att trafikläro-utbildningen måste förbättras, så att de tar till sig moderna, pedagogiska undervisningsmetoder.

Uppföljande prover, som en del länder har när nya körkortsinnehavare måste visa sina kunskaper igen efter ett antal år?

– Det kan vi mycket väl testa i Sverige, säger Nils Petter Gregersen.

Mörkerkörning som tredje obligatorisk del, utöver riskutbildning och halkkörning?

– Vore också bra, säger Nils Petter Gregersen. Och de som bor i delar av landet där det inte är mörkt på sommaren kan få komma igen och göra mörkerkörning en annan tid på året.

Begränsningar i körkortet, som i USA och Australien, där man bland annat inte får köra över en viss hastighet eller i mörker första tiden?

– Nja, säger Nils Petter Gregersen. De har 16-årsgräns, vi 18 och då kanske man är beroende av bil för sitt jobb på den mörka delen av dygnet.

– Då är det viktigare att man utnyttjar tiden innan körkortet med att öva och skaffa sig erfarenhet. Det minskar olycksrisken avsevärt när man väl tar sitt körkort.

Obligatorisk trafikskola för att få körkort?

– Sverige är liberalt med privat övningskörning, men en obligatorisk del på en trafikskola vore bra också, inte minst för att lära sig om risker, grupptryck, beteenden och attityder, för att sedan mängdträna, lära sig hantera fordonet och skaffa sig erfarenhet privat, säger Nils Petter Gregersen.

Mycket grönt – och en del rött alltså ...

INGEN LADDSLADD. I ett nytt projekt testas tekniken med trådlös laddning för elbilar. Prova nu på 20 bilar i tre svenska städer.

Trådlös laddning på prov

Ladda elbilen utan att stoppa sladden i uttaget? Ja, tekniken med trådlös laddning finns redan och provas nu på 20 bilar i Sverige. Tanken är att **samarbetsprojektet WiCh** ska bidra till den svenska kunskapen på området.

TEXT & FOTO: **GUSTAV LILJEBERG**

UTVECKLINGEN AV ELBILAR och infrastrukturen runtomkring fortsätter i snabb takt. Ett intressant projekt med trådlös laddning, så kallad induktionsladdning där elenergin överförs utan sladd, sjuhölls nyligen i tre svenska städer.

Samarbetsprojektet kallas WiCh (Wireless Charging, på svenska trådlös laddning) och består av flera aktörer i såväl offentlig som privat sektor. Utrustningen, som kallas Plugless, kommer från det amerikanska företaget Evatran Group och har installerats på 14 laddningsbara bilar i Göteborg, fem i Stockholm och en i Uppsala.

I GRUNDEN HANDLAR DET här om samma teknik som när du laddar en eltandborste, men i betydligt större format. Här krävs det mycket mer energi och dessutom är det ett gap mellan sändare och spole. För att lösa den problematiken använder man sig av något som kallas starkt kopplad resonans, vilket uppfanns 2007.

En vanlig fråga kring den trådlösa laddningen är eventuella hälsorisker. Några långtidsstudier på området finns inte, men utrustningen är testad av SP och godkänd av Transportstyrelsen, vilka följer de regler som finns. Dessutom är Strålsäkerhetsmyndigheten med i projektet och har de redan gjort mätningar av de elektromagnetiska fälten. Värdena är något förhöjda i och utanför bilen under laddning, men nivån är under Arbetsmiljöverkets riktlinjer så länge du inte befinner dig under bilen.

STEFAN PETTERSON, forskningsledare på Viktoria Swedish ICT.

KARL BERGMAN, utvecklingschef, Vattenfall.

Största fördelen med trådlös laddning är enkelheten – istället för att koppla in en sladd parkerar man bilen över en laddplatta på marken. En kontrollpanel ger instruktioner om bilens position i förhållande till plattan och när allt stämmer startar laddningen automatiskt.

DET ÄR DOCK INTE fråga om någon snabbbladdning. Med 230 Volt, 26 Ampere, effekten 3,3 kWh och en verkningsgrad på 85 procent tar det sin tid att ladda fullt.

Stefan Pettersson, forskningsledare på Viktoria Swedish ICT som projektleder WiCh, ser inte tiden som ett problem.

– De flesta som kör elfordon kommer inte att behöva snabbbladdare. Frågan är om laddinfrastrukturen inte är viktigare än behovet av snabbbladdare? undrar Stefan Pettersson och betonar att projektet inte bara handlar om teknik utan till stor andel om själva användningen:

– Nu ska vi samla in data och höra vad användarna tycker om den trådlösa laddningen. Det är användarna som i slutändan avgör om det är bra eller inte.

EN AV AKTÖRERNA som engagerat sig i WiCh är Vattenfall. Utvecklingschefen Karl Bergman belyser företagets engagemang i elfordon, exempelvis laddhybriden Volvo V60 D6 och utbyggnaden av snabbbladdare.

– Elbilar är den snabbaste vägen till en fossilfri fordonsflotta, menar Karl Bergman som också ser möjligheten att både underlätta för bilägarna och tjäna pengar åt sitt företag.

– Det här är ett viktigt projekt eftersom det ska vara enkelt att ha elfordon. I framtiden är plattformen med laddplatser en del av infrastrukturen. Till exempel kommer tekniken kunna känna igen bilen och sedan kunna debitera bilägaren laddkostnaden.

Ta Paus tar nya tag

Funktionärer från MHF kommer att stå på ungefär 45 rastplatser i sommar och informera om Ta Paus.

– Vi har besökare som återkommer år efter år, säger IngaSara Cardell, ordförande för MHF Region Mitt.

TEXT & FOTO: MARI HAGLUND

SOMMARENS STORA MHF-Aktivitet, Ta Paus, genomförs från tiden efter midsommar till augusti. Besökarna bjuds på fika och får information om trafiksäkerhet och att det är viktigt att ta rast när du kör längre sträckor. Årets tema handlar om trafikfarliga mediciner, trafiknykterhet och trötthet.

MHF Region Mitt kör Ta Paus-aktiviteter på sex rastplatser, bland annat på E4 Hagsta i Gävle, E14 Mattmar i Jämtlands län och vid E4 Armsjön söder om Sundsvall.

– Människor tänker inte på att man behöver ta paus efter två timmar när man är ute och kör. Jag brukar prata om att det är lika farligt att köra berusad som att köra när du är trött, säger IngaSara Cardell.

MHF Region Mitt använder sig även av Ta Paus-konceptet på andra sätt. Den 25–28 juni fanns de på plats på varumässan Expo Norr i Östersund.

– Det finns många bra tillfällen att sprida vårt budskap. Expo Norr är ett jättebra tillfälle att använda sig av Ta Paus. Det

SPRIDD FÖRETELSE. Ta Paus-aktiviteter genomförs på cirka 45 rastplatser i sommar. FOTO: MICKE FRANSSON

IngaSara Cardell berättar att MHF Region Mitt använder Ta Paus-konceptet på flera sätt. De står bland annat på varumässan Expo Norr.

kommer mycket folk dit, berättar IngaSara Cardell.

Till rastplatserna under Ta Paus återkommer en del besökare år efter år.

– Folk kommer och säger att ni stod på den här platsen förra året vid den här tiden. Besökare som åker dit just för att vi är där och tycker att det är trevligt, säger IngaSara Cardell.

Om besökarna vill ge något för kaffet och kakan, brukar hon tipsa dem om att de kan skänka en slant till MHF:s trafiksäkerhetsfond.

IngaSara skulle gärna se att fler engagerade sig i Ta Paus.

– Vi är för få funktionärer i MHF Region Mitt, vi behöver alltid fler.

VOLVO CARS DRIVING ACADEMY

PROFESSIONELL UTBILDNING FÖR FÖRARE MED KRAV PÅ SÄKERHET

Vi erbjuder utbildningar året runt, Eco-Safe (Sparsamkörning) två varianter, Trafiksäkerhetsutbildning, Vinterkörning på sjöis, Skyddsförar utbildning samt special anpassade utbildningar och event som möter era önskemål och krav.

VI GER ER MÖJLIGHET ATT UTVECKLAS GENOM VÅRA UTBILDNINGAR

TVEKA INTE – KONTAKTA OSS

KONTAKT / INFORMATION:

Webb: www.volvocars.se/vcda Mail: VCDA@volvocars.com

Funderar du över dina alkoholvanor?

RING 020-84 44 48

och prata med våra rådgivare.

Det är kostnadsfritt, du kan vara anonym och ringa från hela landet.

Läs mer på alkohollinjen.se

 Stockholms läns landsting

När det gäller bildelar

Besök oss på www.laga.se

Husbil-Ställplats Gotland

100:-/ dygn eller inkvartering i Köpmannens anrika hus från 250:- pers/dygn. Ta kustvägen till Klintehamn-Köpmansgården
www.kopmansgarden.nu

Fräsch doft i din kemtoalett

Nyhet!
Finns nu även som tablett!

Biologiskt desinfektionsmedel för kemtoaletter i din husvagn, husbil, båt eller sommarstuga. Prova också våra övriga specialanpassade produkter för att rengöra fräscha upp din husvagn, husbil, båt eller dass.

I Duoex sortimentet hittar du även en komplett serie rengörings/desinficeringsmedel för campinglivet. För mer info gå in på www.duoex.se eller tel 0382-157 60.

Återförsäljare till Duoex sökes.

För dig som värdesätter service och tillmötesgående även efter köpet!

PR Husbilar
I SOLLEBRUNN AB 1989

www.prhusbilar.com • facebook.com/prhusbilar • info@prhusbilar.com

10 SKÄL ATT VÄLJA PR HUSBILAR

- ✓ Vi gör husbilsköpet till ett nöje!
- ✓ Cirka 125 beg. husbilar i lager
- ✓ 2300 kvm utställning inomhus
- ✓ Förmånlig finansiering
- ✓ Service även efter köpet
- ✓ PR Husbilsklubb – en aktiv klubb!
- ✓ 600 kvm verkstad med kunnig och erfaren personal
- ✓ Goda parkeringsmöjligheter
- ✓ Alltid uppdaterad hemsida
- ✓ Ledande varumärken

SOMMARÖPPET!

Vi har som vanligt öppet hela sommaren!

MASSOR AV BEGAGNAT!

ALLTID CIRKA HUNDRA BEGAGNADE HUSBILAR TILL RÄTT PRIS, MED GARANTI! FINANSIERING TILL 3,95% RÄNTA!

ÖPPET HELA SOMMAREN: Mån-Tor 10-18, Fre 10-16, Lördag och Söndag stängt.

Ring eller titta på hemsidan för aktuella öppettider under högtidshelger.

Telefon 0322-83210 • Telefax 0322-83219 • Vetegatan 6, Sollebrunn

Fjärravläsning av alkolås höjer säkerheten och sänker kostnader

Alkolås ökar säkerheten i trafiken och räddar liv. Nu kan du enkelt fjärravläsa alla alkolås i din fordonspark. Med Alcolock Online sköter du allt som rör dina alkolås – övervakning, planering och kalibrering – från samma plats. Det är effektivt och ger stora besparingar.

Alcolock Online är dessutom lätt att bygga ut med nya funktioner och då även använda för till exempel körjournaler och eco-driving.

Alcolock Online är ett samarbete mellan ACS/ALCOLOCK och Fältcom. Produkten bygger på Fältcoms öppna IT-plattform som används över hela världen för fordon, publika transporter, säkerhet, övervakning och kommunikation.

alcolock.se
faltcom.se

ALCOLOCK

FÄLTCOM

GOTLÄNDSK SKÖNHET. Udda camping på Furillen i nordöst.

FOTO: INSPIRATION GOTLAND

Gotland från sin bästa sida

Njut av östra Gotland – vid sidan av allfarvägarna.

Gotland är som gjord för husbilsturer i maklig takt, i synnerhet i juni och sena augusti, då ön är lagom befriad från de stora turistströmmarna.

TEXT & FOTO:
CENNETH SPARBY

HIGH PERFORMANCE LUBRICATION TECHNOLOGY

- Förlänger motorns livslängd
- Skyddar mot friktion, slitage & värme
- Minskar bränsleförbrukningen
- Behandlar motorn, INTE oljan

PROFILVY. Folhammars raukområde ligger ett par kilometer norr om Ljugarn.

DELIKATESSER. Monica Nordin på Sysne udd lockar med nyrökta läckerheter.

► **V**arför inte bila längs den östra kusten från Rone hamn och norrut, med Östergarn och Katthamnarsvik i sikte, längs en väg som i mångt och mycket följer havet. Här finns dessutom ett par fina campingar och ställplatser i mängd.

Idylliska Rone är fyllt med fornlämningar från järn- och bronsålder. Maffigast är Uggarde rojr, ett imponerande bronsåldersröse som mäter hela 45 meter i diameter och är närmare åtta meter högt.

Längre norrut ligger Tomtbod, som är ett av de mer välbevarade fiskelägena längs den sydöstra kusten, med anor från 1600-talet.

Bodarna med skiffertak, gistgardar för näten och länningar för båtarna finns kvar i oförändrat skick.

Stavgards järnåldersby är ett måste, likaså en

sväng ut på Närsholmen, en flack halvö som mer är att likna vid en afrikansk savann.

IDYLLISKA LJUGARN är som en kuliss. Badpensionat, kaféer och små restauranger. Grosshandlarvillor som skriker av snickarglädje och fiskebodas med anor. Den långa, guldgula sandstranden ser ut att varsamt hålla om de gamla trävillorna. Och campingplatsens strandnära läge gör att man vill stanna mer än en natt.

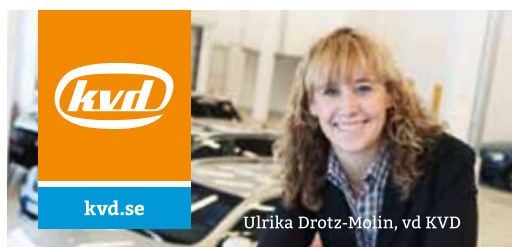
Är man i Ljugarn får man heller inte missa Smakrike, mest omskriven för sina rätter med gotländsk tryffel som smaksättare. Espegards klassiska konditori är en annan smakrik höjdare, där man kan köpa frukostfrallorna innan kaféet öppnat – via bakhörren som går direkt till bageriet.

Några kilometer bort ligger Vitvärns fiskeläge och Folhammars märkliga raukområde, med smått surrealistiska stenstoder. Ett naturligt konstgalleri som inbjuder till klättring.

Vid Sjastru och Grynge finns ytterligare ett par sandstränder. Men maffigast av alla är Sandviken, en kilometerlång playa som inbjuder till lek. När vi passerar kryssar två surfare på vågtopparna.

NORDINS FISKAFFÄR på Sysne udd vid Östergarnslandet, är en institution, med både färsk och rökt fisk. Här finns nyfiskad piggvar, lax, abborre, torsk, näbbgädda och Gotlandsflundra. I en disk bredvid kan man köpa fisksåser, sillinläggningar och nybakad gotlandslimpa från Vänges.

Det är Sten och Monica som sköter ruljangsen.

Ulrika Drotz-Molin, vd KVD

Det ska vara lätt att sälja bilen.

Ska du sälja din bil?

Vi tar hand om hela affären från första samtal tills att pengarna finns på ditt konto. Vi testar, värderar och säljer din bil på kvd.se. Gör din intresseanmälan idag på kvd.se/saljdinbil.

KVD – Vi värdesätter din affär.

FOTO: CHRISTER STOLTZ

NATURSKÖNT. Försommar och även kusten i full blom.

OMTALAD PLATS. Almedalen i Visby – en grön oas.

MISSA INTE! Fiskemuseet på Sysne udd ligger i en liten sjöbod.

Sten fiskar och röker det mesta själv.

Han håller just på att avsluta dagens rökning av lax, samtidigt som han tar emot tre stora sopsäckar med tallkottar av några storplockare på ön.

– Tallkottar är det enda som duger som bränsle när jag röker. Det ger så fin smak åt fisken, hävdar Sten.

Ute i butiken låter vi sedan Monica komponera varsin lunchtallrik åt oss, med rökt och gravad lax, flundra samt saftiga laxvingar. En mild romsås blir perfekt som tillbehör. Tillsammans med några skivor Gotlandslimpa blir det en riktig höjdmåltid i lä bakom en faluröd fiskebod.

Hela Östergarn känns som en enda stor tummelplats för vandrare och cyklister. Landskapet är öppet och möjligheterna att variera gåendet oändliga. För det mesta blåser det en hel del här ute och det är

kanske inte så konstigt att man under många år arrangerat drakfestivaler i det öppna landskapet.

VI KÖR VIDARE norrut längs den lilla grusvägen, med havet några meter bort – en av Gotlands vackraste vägsträckor. En sällsam blandning av tallhedar, grus och kalksten, med det skummande havet ständigt närvarande.

Strax före fiskebyn Herrvik står en bastant minnesskylt på den steniga stranden, rest till minne av den tyska minsveparen Albatross, som 1915 gick på grund efter att ha blivit beskuten av ryska pansarkryssare. Det finns till och med ett särskilt Albatrossmuseum i Östergarns bygdegård som berättar hela den dramatiska historien.

Landremsan den sista kilometern in till Herrvik

kallas för Kuppen, där kalkhällar och gles tallskog samsas om utrymmet.

Vi parkerar norr om Herrvik, vid foten av mäktiga Grogarnsberget, för en kortare vandring. Berget, med sina mer än tre kilometer långa klintkanter täckta av rasmassor, är en av Gotlands mer natursköna platser.

GROGARNSBERGET rymmer en gammal fornborg, och från den högsta punkten får man en storslagen utsikt över Östergarnsholm, som mer liknar en soldränkta medelhavsö så här på håll.

Härifrån är det nära till Katthammarsvik – ännu ett gammalt fiskeläge och sommaridyll. Dessutom med en högst prisvärd fiskkrog i den lilla hamnen, med en ställplats några meter från havet. ►

Gilla bilen

WWW.GILLABILEN.SE

gilla oss på **facebook**

Vilda vägar

► Drygt 4 000 husbilar rullade ombord på Destination Gotlands färjor i Nynäshamn och Oskarshamn förra året, en ökning med 600 jämfört med år 2013, enligt färjebolagets statistik. Och det finns ett myller av goda små asfalt- och grusvägar på Gotland för **husbilsäventyret**. Skaffa gärna Gröna Kartan så är det lättare att finna de riktigt små och slingrande vägavsnitten. En riktig höjdare är Östergarn, i synnerhet vägen från Katthammarsvik via Herrvik ner till Sandviken. Den är högst omväxlande med både grus, asfalt och kalksten. Fortsätt gärna till Ljugarn på den mer släta asfalten.

SALTA VINDAR. Passa på att kustvandra under Gotlandsresan.

FRIDFULLT. Ljugarns camping och semesterby.

FOTO: LJUGARN CAMPING

Att göra och se

► Varför inte testa **västernridning på Stall Änggård i Rone**? Här får du rida ute i naturen längs både strandängar och ekskogar. Se vidare:

► www.enggaarde.se

► Häng med på en guidad tur i **Stavgårds järnåldersby**. Vid havsviken Bandelunda på Gotlands östra kust ligger den rekonstruerade byn.

► www.gotland.net/plats/stavgard

► Vill du veta mer om **vandringar** på Gotland, kolla in hemsidan www.guteinfo.com/vandra

Carin Olofsson från Stångå tipsar där om sina favoritvandringar på Gotland, och har gett ut ett flertal små, praktiska skrifter med turförslag och korta beskrivningar av naturen och kulturen i respektive område. Carin leder även organiserade vandringsturer för intresserade.

► Skaffa dig mer inspiration i den nyutkomna **handboken "Vandra på Gotland"** (Calazo förlag), där författarna Eva Tivell och Cecilia Mellberg tipsar om både en- och flerdagsturerna.

► www.calazo.se

HELLRE UTVIKT ÄN UPPBLÅST

Nu kan du ta båten till vattnet du aldrig kunnat fiska i förut!

Återförsäljare sökes i Sverige och Finland

PORTA-BOTE

Porta-Bote är hopfällbara lättviktsbåtar till din husvagn eller husbil som enklast lastas på befintliga takräcken/lastbärare. Porta-Bote väger endast 27-50 kg och finns i fyra modeller: 8, 10, 12 och 14 fot i tre olika färger.

TEL 070-356 31 04 WEB www.porta-bote.se

EXOTISKT. Naturen vid Närsholmen är mer likt en afrikansk savann. Och fyren är ståtlig.

DAGS FÖR DOPP. Sandviken vid Östergarn har en av öns vackraste sandstränder. FOTO: BOSSE GABRIELSSON

MUMS! Saffranspannkaka med salmbärssylt – en klassiker som ger mersmak.

Äta och fika

► Det finns gott om goda krogar och kaféer längs den östra kusten. **Kulinariska Gotland** är ett nätverk med sju kreativa restauranger som alla håller mycket hög kvalitet och ofta väcker uppmärksamhet långt utanför Gotlands gränser. **Gula hönan i Rone** och **Smakrike i Ljugarn** är två av dem. Och reser du längre norrut finns magiska **Furillen**, med möjlighet att campa i klart trendiga och aluminiumglänsande husvagnar – om man inte har en egen med sig förstås. Se vidare:

► www.kulinariskagotland.com

► **Espegards konditori i Ljugarn** – smaskiga bakverk, med saffranspannkaka som specialitet.

► www.espegards.se

► **Nordins fiskaffär vid Sysne udd**, som lockar med nyrökt flundra och lax, gotlandslimpa och källvatten från pumpen på gårdsplanen. Ta med hem till husbilen och husvagnen, eller njut på plats.

► www.sysnefiskbutik.se

HENSONS TVÄTT & SJÖVERKSTAD

TVÄTT • IMPREGNERING • REPARATION

Vi översänder färdig frakt, för inlämning på posten.

Var tvättar du ditt förtält?
HENSONS TVÄTT

Koppargatan 9, Lomma
Tel 040-412636

www.hensons.se
info@hensons.se

Vintercampa i Dalarna!

Tel. 0243-21 22 99

46 nedfarter
100 mil längdspår
Plogade isbanor
Simhallar och bad
Shopping

Mellsta Camping

PREMIÄRERBUDANDE!
Säsongsplats första året för 3 500 kr exkl el. Gäller perioden 15/9 till 30/4.

UPPFYLL DRÖMMEN

Välj bland över 200 st husbilar och husvagnar
ADRIA – CARTHAGO – CI/Rollerteam – KNAUS – RAPIDO

Auktoriserade verkstäder på 3000 kvm

www.bengtiorckelljunga.se
Skåneporten 2, Örckelljunga | Tel: 0435-555 00
Öppettider måndag-torsdag 10.00–17.30, fredag 10.00–16.00, söndag 12.00–16.00

BENGT I ÖRCKELLJUNGA

TRANSPORT VISAR VÄGEN
010-480 30 00

Vi har dem! *Böckerna du inte visste fanns.*

Böcker om bilar, båtar, tåg och flygplan. Böcker om design, storstad och landsbygd. Filmer på DVD.

www.teknikbokhandeln.se

Camping

► Du finner ett tiotal campingplatser på Gotland, och goda möjligheter till fri camping längs kusten.

► **Ljugarns Semesterby & Camping** har både tältplatser, stugor och husvagns/husbilsplatser. Den ligger nära en långgrund sandstrand, närmare 1 500 meter lång. Här finns två uppställningsområden med både servicehus, butik och lekplats. I närheten finns dessutom flera kaféer och restauranger. Adress: Strandvägen 51, 623 65 Ljugarn. Tel: 0498-49 31 17

► Kostnad högsäsong: 250 kr/dygnet inkl el per ekipage.

► www.ljugarnsemesterby.se

FOTO: INSPIRATION GOTLAND

► Vid Sandviken knappt två mil längre norrut ligger **Östergarn Strands Camping** – nära havet och vid en av Gotlands maffigaste sandstränder. Enkel standard i lummig skogsmiljö. Adress: Östergarn Sandviken, 623 68 Katthammarsvik. Tel: 0498-523 95.

► Kostnad högsäsong: 275 kr /dygnet inkl el per ekipage.

► www.ostergarnstrand.se

► Det finns även en **havsnära camping i Rone hamn**. Se www.rone.nu

2-9 AUGUSTI. Medeltidsveckan i Visby är en klassiker.

Missa inte!

► Djupviks fiskeläge

och **Ekstakusten** i väster är en enda lång njutning för vandrare. En sträcka på närmare sju kilometer, förbi fågelskyddsområden, fornlämningar, stenåldersboplatser och fruktodlingar. Ställ husbilen ett par nätter och ge dig ut på tur. Söder om Klintehamn, vid Ekstakusten ligger det gamla fiskeläget, granne med en ståtlig skeppsättning. Och strax utanför hägrar Lilla och Stora Karlsö.

► **Medeltidsveckan i Visby** 2-9 augusti. Marknaden är något av höjdpunkten under sommaren. Innanför ringmuren får du möta hantverkare, handelsmän från fjärran länder, kockar, riddare och gycklare i klart genuin miljö. www.medeltidsveckan.se

Mer information

► **Inspiration Gotland** har en välmatad hemsida med info kring det mesta om Gotland och vad som händer i sommar. <http://gotland.com>. Se även:

► www.gotland.net

► www.ostergarnslandet.com

Alla MHF-medlemmar har rabatt på TaxiKurir!

Vi finns i 40 städer i Sverige!
Läs mer på www.taxikurir.se

RASTA

**Vi har allt du behöver
i ett enda stopp!**

*Vällagad husmanskost, baristalandslagskaffe,
nybakat och mycket mer.*

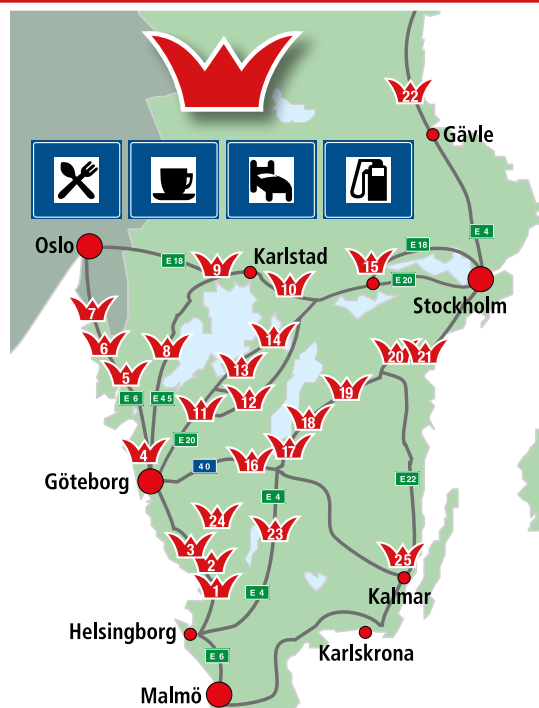
MHF har 10% rabatt i restaurang och hotellrum

*Barnmeny fr 45:-
inkl. dryck och glass*

*Hotellrum till bra pris
Enkelrum från 595:- inkl. frukost*

- E6 1 HALLANDSÅSEN
- E6 2 KUNGSRASTEN
- E6 3 SNAPPARP
- E6 4 STIGS CENTER
- E6 5 HÄBY
- E6 6 TANUM
- E6 7 NORDBY/Svinesund
- E45 8 BRÅLANDA
- E18 9 GRUMS
- E18 10 VÄRMLAND
- E20 11 VÄRGÅRDA
- Rv47 12 FALKÖPING
- E20 13 GÖTENE
- E20 14 MARIESTAD
- E20 15 ARBOGA
- Rv40 16 ULRICEHAMN
- E4 17 BRUNSTORP
- E4 18 ÖDESHÖG
- E4 19 MANTORP
- E4 20/21 NYKÖPINGSBRO
- E4 22 TÖNNEBRO
- E4 23 KLEVSHULT
- 24 ULLARED
- E22 25 KALMAR

Nyhet BK i sommar!

Nyhet BK i sommar!

*I våra servicebutiker
finns allt som behövs för en
fortsatt trevlig resa*

Scanna in vår
hemsida
www.rasta.se

*Välkomna!
Hälsar Dan Tervaniemi
med personal*

facebook

Gilla ditt favoritrasta

Prova på husbilsleve

För den som vill prova på att ha husbil eller bara vill använda husbilen under en kort period, kan hyra vara ett alternativ.

– Många vill testa på husbilslivet, säger Camilla Linderos hos Bengt i Örkelljunga.

TEXT: MARI HAGLUND

ATT HYRA EN HUSBIL kan du göra på flera platser i Sverige och även utomlands. Skåneföretaget Bengt i Örkelljunga är en av de svenska aktörerna.

– Vi har både barnfamiljer och 40-talister som hyr. Det är en blandad skara, säger Camilla Linderos.

Bengt i Örkelljunga har sex husbilar som hyrs ut från april till oktober. Det är populärt att hyra husbil.

– Hela juli var fullbokad redan i april, säger Camilla Linderos.

Kabe Rental i Jönköping hyr ut husbilar till privatpersoner och företag året runt.

– Ofta är det barnfamiljer

som kanske tycker att de inte har tid att ha en husbil eller att det är en för dyr investering. Det är också många äldre som vill prova om de trivs med husbilslivet, säger Markus Qvarnström, vd för Kabe Rental.

– Vi hyr också ut husbilar till event och sportevent som Vasaloppet.

Kabe Rental har åtta-nio husbilar för uthyrning.

– Antalet uthyrningar har ökat år för år. Särskilt husbilarna är populära. Mellan vecka 22 till 34 är bilarna ute i stort sett hela tiden, säger Markus Qvarnström.

KABE RENTAL HAR olika priser beroende på om det är lågsäsong, mellansäsong eller högsäsong. Under högsäsong kostar en vecka från 12 000 kronor. Hos Bengt i Örkelljunga finns det låg- och högsäsong. Under högsäsong kostar den billigaste husbilen 1 600 kronor per dygn att hyra och då måste du också hyra husbilen i minst sju dagar, alltså 11 200 kronor per vecka.

VIDGADE VYER. Med egen husbil blir världen plötsligt större och mer tillgänglig.

SEMESTERNÖJE.

Moderna husbilar uppfyller högt ställda krav på utrymme och komfort. Det är inga problem att tillbringa en månad eller mer på resande fot.

FOTO: ADRIA/POLAR

Husbilen

Solceller, golvvärme och luftkonditionering är bara några exempel på saker som nya husbilsägare efterfrågar.

– Det ska vara lika bekvämt som hemma, säger Tomas Haglund, ordförande för Husvagnsbranschens Riksförbund.

TEXT: MARI HAGLUND

ALLT FLER VÄLJER BORT sommarstugan eller båten och köper husbil i stället. Antalet nyregistrerade husbilar ökade med 13 procent förra året. 3 967

et på semestern

FOTO: STEFAN NILSSON

MILSLUKARE. Resan är målet, eller hur det nu var.

FOTO: STEFAN NILSSON

NOSTALGI. Budgetalternativen har också sin charm.

MER ENERGI. Solceller nu en möjlighet även i husbilar.

i

Lite mer om:

Att tänka på när du ska hyra husbil

- Läs avtalet noggrant.
- Ta reda på vad som ingår i försäkringen på husbilen, hur stor självrisken är med mera.
- Kontrollera vad som ingår i din hemförsäkring.
- Undersök om du får resa med bilen utomlands.
- Ta reda på hur många mil du får köra med husbilen.
- Se till att du tillsammans med uthyraren går igenom bilen och skriver ett besiktningssprotokoll innan du åker iväg.
- Tänk på att lämna tillbaka husbilen på avtalad tid, annars kan du få betala tusentals kronor i förseningsavgift om det handlar om många timmars försening.

ska vara som ett andra hem

stycken. blev det slutliga antalet för 2014.

– Vi tror att det är friheten och flexibiliteten som lockar, säger Tomas Haglund.

Många av de nya husbilsägarna är medelålders svenskar som upptäckt husbilens charm.

– De har tiden och pengarna och vill ut och åka och har sålt sommarstugan och båten och valt husbilen i stället, säger Tomas Haglund och fortsätter:

– Du har en mycket längre säsong med en husbil än med en båt och det behövs mindre underhåll än på en sommarstuga. En annan fördel är att du får en större geografisk marknad än om du är fast på

en plats. Och en husbil kan du använda både under sommaren och på vintern.

MÅNGA SOM KÖPER husbil efterfrågar komfort, det ska vara som ett hem med alla bekvämligheter och modern teknik. Husbilar ska gärna vara utrustade med exempelvis wifi, klimatanläggning, golvvärme och spis med induktionshäll.

– Det har hänt mycket från 1970-talets husvagnar till 2000-talets husbilar. I dag finns det appar där du via din telefon eller padda kan kontrollera saker som husbilens batteri och pumpar, klimatan-

läggning och larm, berättar Tomas Haglund.

Alexander Svensson jobbar som säljare på Bengt i Örkelljunga som saluför husbilar och husvagnar.

– En tydlig trend jag har märkt av är att fler och fler barnfamiljer drar sig till husbilslivet. Annars är det allmänt känt att 55-plussare är en stor kundkrets, säger Alexander Svensson.

Fricamping blir allt mer populärt och då efterfrågar husbilsköparna solceller.

– Många väljer bort campingarna och fricampar i stället. Då har de ofta inte tillgång till markström och därför önskar de sig solceller.

BRANCHKONTROLL. Att vända sig till en seriös husbils-handlare är en bra grund för att slippa problem med sitt köp om något fel skulle visa sig efter avslutad affär.

Allt fler köp hamnar

TOMAS HAGLUND,
ordförande Husvagns-
branschens Riksför-
bund, HRF.

Allt fler väljer att semestra med husbil. Samtidigt ökar antalet anmälningar om misslyckade husbilsköp till Allmänna reklamationsnämnden, ARN. År 2013 var antalet anmälningar 24 stycken och 2014 hade den siffran fördubblats till 49.

TEXT: **MARI HAGLUND**
FOTO: **STEFAN NILSSON**

ANMÄLNINGARNA OM misslyckade husbilsköp till Allmänna reklamationsnämnden, ARN, ökar. Anmälningarna handlar både om nya husbilar med många fel och begagnade fordon med fel som fuktskador.

– Det är svårt att säga vad det beror på, säger Tomas Haglund, ordförande för Husvagnsbranschens Riksförbund, HRF.

Han menar att det bara går att spekulera kring varför antalet anmälningar ökar.

– Det kan vara något som inte fungerar mellan köpare och säljare. En stor del av de som

”Det är
ytterst **få fall**
där **HRF-**
medlemmar
är anmälda”

PiLOTE

Lev ett friare liv

Visste du att:

Pilote var en av de första husbilmärkena på den svenska marknaden

Pilote tillverkar cirka 3500 husbilar om året

Pilote har över 35 modeller och otaliga planlösningar

Pilote fick utmärkelsen ”Best in Show” i kategorin ”Mest husbil för pengarna” på Kistamässan 2015

Pilote ökar sin försäljning för 4 året i rad

Just nu pågår slutförsäljning av våra 2015 demobilar. Gör ett besök hos någon av **Pilotes** 6 återförsäljare – det är en bra affär!

2015 – PACIFIC • GALAXY • DIAMOND

BOCKARA/OSKARSHAMN:
MaskinCentrum, 0491-522 10

BORÅS:
Mobilen AB, 033-104 880

BÅLSTA:
Skoklosters Husbilar, 0171-59 499

KRISTIANSTAD:
Husvagnsreserven, 044-24 56 90

LINKÖPING:
Bossings Fritidscenter, 013-36 20 92

UMEÅ:
Fritidsmetropolen, 090-10 99 50

Se mer på www.pilote.fr

Agent: Lars Jarlerud, Euro Caravan, mail: pilote@telia.com

hos Allmänna reklamationsnämnden

köper husbilar nu har inte ägt en husbil tidigare. De kanske har haft en båt eller en sommarstuga och vill pröva på husbilslivet säger Tomas Haglund och fortsätter:

– Nya användare kommer in som ställer andra krav än de gamla husbilsägarna. Det är den bästa gissningen vi har om varför antalet anmälningar ökar.

Branschen växer snabbt i takt med att det har blivit allt populärare att köpa husbil, vilket kan bidra till att fler oseriösa aktörer dyker upp, tror Tomas Haglund.

– **DET POPPAR UPP** nya företag som vill vara med och tjäna pengar. En del av de här företagen saknar kanske erfarenhet. En säljare måste kunna ta hand om en produkt genom hela kedjan, som exempelvis om det blir ett fel på husbilen.

HRF har ett 60-tal medlemmar, varav ett 40-tal handlare. Branschorganisationen gör en kontroll av alla företag som vill vara medlem hos dem. Företagen måste bland annat ha bedrivit verksamhet i minst tre år, ha sunda finanser och följa ARN:s beslut.

– Merparten i branschen är inte medlemmar hos oss. För de som är medlemmar hos oss försöker vi jobba med att ge dem utbildning och information, säger Tomas Haglund.

FÖR KONSUMENTEN är det ofta svårt att få rätt i ARN anser han.

– Det är ytterst få fall där HRF-medlemmar är anmälda. Dessutom är det oerhört få fall i ARN som leder till att konsumenten får rätt.

I en av anmälningarna till ARN har en köpare köpt en ny husbil av ett företag. Köparen upptäckte efter köpet ett flertal fel, varav en del av felen lagades av säljaren. Men en del fel fanns kvar enligt anmälaren. Skakningar och vibrationer i ratten/karossen under körning i alla hastigheter, knarr i golvet vid matplatsen efter en vattenläcka, kondens i baklyktor samt sprucket lås.

I sin anmälan krävde köparen att köpet skulle hävas och att den skulle få en ersättning på 7 019 kronor från säljaren för de fel som uppstått på husbilen och för de resor som anmälaren tvingats göra till verkstaden. ARN rekommenderade säljaren att

betala ut den ersättning som köparen begärde, men avslag anmälarens andra krav.

En annan köpare köpte en ny husbil av ett företag. Köparen begärde i sin anmälan att ett prisavdrag på 20 000 kronor och en reparation eller omleverans av bränslecellen i husbilen.

KÖPAREN UPPTÄCKTE att den upp- och nedfällbara sängen ovanför förarhytten var sned i uppfällt läge. Trots flera besök hos säljaren fanns felet kvar. Köparen ville därför få 20 000 kronor i prisavdrag, för att det är vad en reparation skulle kosta. 21 månader efter köpet upptäckte köparen att bränslecellen frusit sönder.

Säljaren menade att sängen varit funktionsduglig hela tiden, men att man bytt ut delar i sängen för att tillmötesgå köparen. Orsaken till att bränslecellen frös sönder, ska vara att bränsle inte fyllts på och därför har köparen inte följt skötselråden.

ARN rekommenderade säljaren att installera en ny bränslecell åt köparen, men nämnden avslag köparens krav på prisavdrag.

Längta bort...

Succén
McLouis Mc4-75 -15
659 000:-
ALL INCLUSIVE

Kampanjbil!
McLouis Mc2-73G -15
569 000:-
ALL INCLUSIVE

Vi har även ett stort lager av begagnade husbilar!

Finns nu att beställa utan drop down säng!

Gilla oss på Facebook!

Alingsås
Kungsängen
Lomma
Karlstad

Hol Hakelid 21
Mätarvägen 3B
Järngatan 39
Blekegatan 4

0322-63 00 52
08-410 790 90
040-30 49 00
054-15 15 90

www.autohallenhusbilar.se

Autohallen
Husbilar

FOTO: STEFAN NILSSON

HÖG MYSFAKTOR. Att ta in på sitt eget hotell har sin poäng.

FOTO: STEFAN NILSSON

MINIMALISM. Kompakt lösning från Romahome.

ÄNTLIGEN PÅ VÄG. Drömmresan kan börja. Min bil är mitt hem ...

PROFILEN. Ulf "Fixarn" Karlsson, MHF Camping Club.

HÖJDARE. Hymer höjer taket med klassisk lösning.

Mycket att tänka på inför ett köp

Det finns många fällor som du kan gå i om du ska köpa husbil, vare sig du funderar på att köpa en ny eller en begagnad. Ulf "Fixarn" Karlsson i MHF Camping Club tipsar om vad du ska tänka på.

TEXT: MARI HAGLUND

ULF KARLSSON har själv husvagn – genom åren har han haft sju, åtta stycken – men det hindrar inte att han ger Motorförares läsare ett antal goda råd om husbilar. Smeknamnet "Fixarn" har den campingintresserade östgöten inte av en tillfällighet.

– Det är en tuff bransch och det är viktigt att vara vaksam som köpare, konstaterar Ulf Karlsson.

Både när det gäller husbilar och husvagnar är det

viktigt att kolla efter fuktskador. Om du ska köpa en husbil gäller det att reda på vad det är för fordon du vill ha och ta reda på vad den modellen har för svagheter och styrkor.

– Hör dig för om den här modellen och gör en egen bedömning, säger Ulf Karlsson och tipsar vidare:

– När du har hittat en husbil du är intresserad av, så bör du be om att få göra en okulärbesiktning. Se till att få se ett besiktningsprotokoll, en servicebok och ett fukttest så att du ser att fordonet är skött enligt konstens alla regler.

Det är viktigt att verkligen gå igenom fordonet innan du handlar, särskilt om det är begagnat.

– Om det är en ny husbil är det viktigt att direkt något blir fel kolla upp vad som går på garantin och

höra av sig till verkstaden. Det är bara att stå på sig.

När det gäller husbilar har chassit en tillverkare och karossen en annan tillverkare.

– Vilket gör att det är två olika koncept i slutändan, vilket kan ställa till det. Då är det en tillverkare som har hand om själva bilen, en annan gör bodelen. Om det blir ett fel är det en tolkningsfråga vem som bär ansvaret, säger Ulf Karlsson.

KÖPAREN ÄR DEN som har det största ansvaret för att kontrollera vilket skick husbilen är i och hitta eventuella fel.

– Det ligger mycket i köparens ansvar. Säljaren kan säga och lova vad som helst. Som jag har konstaterat att i vissa fall kommer du som köpare ingestans med Allmänna reklamationsnämnden.

50 ¹⁹⁶⁵/₂₀₁₅

SILVER

collection

Matrix 50Y

Sveriges & Nordens mest köpta husbil

ADRIA 50 ¹⁹⁶⁵/₂₀₁₅

Matrix 50Y Silver Collection finns med två olika planlösningar och har fått en ny tilltalande jubileumsdesign i silver och svart.

Snygga aluminiumfälgar ingår som standard, likaså frontgrill i svart och svarttonade strålkastare fram.

Invändigt erbjuds en rymlig sittgrupp och köket har generösa arbetsytor med ny ljus bänkskiva och ugn med grill. Sovdelens sängar har högsta komfort med justerbar huvudände och tillsammans med flexibla badrum och golvvärme blir vistelsen i Matrix 50Y minst lika bekväm som hemma.

www.adria.se

i

KORTFAKTA

Triumph Scrambler

Pris: 109 900 kr.

MOTOR

Motortyp: Luftkyld parallelltwin.

Ventilsystem: DOHC, 2 vent / cyl.

Cylindervolym: 865 cc.

Borr x slag: 90 x 68 mm.

Kompression: 10,1:1.

Effekt: 43,4 kW (59 hk) / 6 880 v/min.

Vridmoment: 68 Nm / 4 750 v/min.

Bränslesystem: Insprutning.

Transmission: Flerskivig våtkoppling, 5-växlad, kedja.

CHASSI

Ram: Vaggram av stål.

Styrgeometri: Styrvinkel, 27,8 gra-

der, försprång 105 mm.

Hjulbas: 1 500 mm.

Fjädring f/b: 41 mm inverterad gaffel, 150 mm slag / monodämpare, justerbar förspänning, 150 mm slag.

Bromsar f/b: Enkel 310 mm skiva, 2-kolvsok / 255 mm skiva, 2-kolvs-ok.

Däck f/b: 100/90-19 / 130/80-17.

MÅTT & VIKT

LxBxH: 2 213 x 860 x 1 202 mm.

Vikt: 230 kg (körklar).

Sitthöjd: 825 mm.

Tankrymd: 16 liter.

ÖVRIGT

Färger: Blå, röd eller svart.

+ Skön
körkänsla
Bekväm

■ Tung **Låg**
effekt

Kör smartare och säkrare
på semestervägarna
med trafikinformation i din smartphone
eller navigator

Tips! Med V-Traffic i navigatören är
trafikinformationen abonnemangsfri utomlands

vtraffic

www.v-traffic.se

När känslan får styra

Det går trender i det mesta, så även i motorcyklar. Just nu är det inne i höjvärlden med Scramblers, avskalade maskiner försedda med breda styren och bitiga grusvägsdäck.

Motorföraren har provkört brittiska Triumphs bidrag i klassen.

TEXT: BJÖRN MAGNUSSON

FOTO: JOACHIM CRUUS, BJÖRN MAGNUSSON

– ÄR DET FÖRGASARE på den där?

Mannen i 50-årsåldern plirar finurligt med ögonen där vi står nytankade och klara på macken.

– Nä, det är bara attrapper, svarar vi. Gjorda för att minna om svunna tider. Under skalet sitter en modern insprutning.

Det råder ingen tvekan om att en Scrambler slår an vissa strängar hos motorcykelintresserade. Kanske är det inte så konstigt, hojarna är avskalade och lätta "att förstå". En och annan kan säkert tro att motorcyklarna är ombyggda av sin ägare, för än så länge är den här typen av maskiner inte så vanliga på våra vägar.

Triumph har ett arv att luta sig mot. Och gör det väl. Deras Scrambler har alla de rätta attributen; högt upplagt avgassystem, luftkyld motor och relativt smala däck med rejäl nabbmönstring. Den som får något nostalgiskt i blicken har helt rätt, ekipaget minner om svunna tider, inte minst TR6 Trophy-modellen som tillverkades 1956–1973 och som figurerade bland annat i kultrul-len Den stora flykten med Steve McQueen.

Men nu är det 2015 och hojen vi gränsar är fläng ny. Parallellt tvinnen på

865 kubik ger 59 hästar och den körklara vikten är 230 kilo. Relativt lågt effekttag i kombination med hög vikt ger vid handen att det här inte är någon racer – nej det handlar om att susa fram, förmedla de rätta vibrationerna och bjuda på en avslappnad körkänsla.

VI STARTAR OCH SKÖNSÅNG strömmar ur de dubbla piporna. Vårt exemplar är försett med ett lite öppnare system signerat Arrow. Framför oss sitter två rejält tilltagna "analoga" klockor, en för varv och en för hastighet. Ganska sällsynt bland dagens mc-modeller eftersom digitaldisplayerna med allsköns information har tagit över allt mer.

Styret är brett och körställningen upprätt. Det ger föraren god kontroll över ekipaget. Men det innebär också att vinden slår hårt i bröstet när farten trissas upp. Småvägar i hastigheter under 100 km/h är Trajans melodi.

Vi svänger ner på en grusväg, med sin tuffa uppsyn ser britten ut att vara som gjord för grusbus. Och visst går det att skvätta lite småsten, men den höga vikten i kombination med en relativt kortslagig fjädring gör att maskinen ruskar på sig när vägen blir allt för dålig. Så vi viker av upp på asfalten igen.

MOTORN ÄR FLEXIBEL och har tillräckligt med vrid för att man ska slippa ligga och jaga med växlar. Vibrationerna är av det godartade slaget och på det stora hela trivs vi väldigt bra bakom styret. Minus blir det dock för bromsarna som saknar lite bitt och känsla. Dessutom är de inte låsningfria, något vi anser att man kan kräva på en ny mc 2015.

Solen börjar gå ner och vi styr hemåt. Med ett brett leende på läpparna. Det har varit en bra dag.

DAGS FÖR NYA BILDELAR?

Köp begagnade bildelar med bästa möjliga kvalitet på **ådalens.se**

Eller ring 0612 - 124 20 så hjälper vi dig

ådalens
SMART VAL FÖR BILÄGARE

SÄKER MINI-SUV. De svenska CX-3:orna levereras med autobroms som standard. Det höjer säkerheten på den kompakta modellen som kännetecknas av fina köregenskaper.

Flexibel mini-SUV från Mazda

Nya Mazda CX-3 är kompakt SUV som passar för både stad och landsbygd – den känns trygg att köra såväl i tät trafik som på grusväg. Lägg till spännande design och bra säkerhetsutrustning och vi har en intressant nykomling i klassen.

TEXT: MARI HAGLUND

FOTO: MAZDA

MAZDA BREDDAR sitt suv-utbud med lilla CX-3 som kommer till Sverige i augusti-september. Framgångarna med storebror Mazda CX-5, som i april sålt i en miljon exemplar runtom i världen på 3,5 år, gör att förväntningarna är stora på den lilla nykomlingen.

CX-3 är en bil som ligger rätt i tiden – det här är en kategori som ökar försäljningen. Det finns också en hel del tuffa konkurrenter, däribland Peugeot 2008, Renault Captur och nya Suzuki Vitara.

En av anledningarna till biltypens popularitet är

den lite högre konstruktionen. Det ger ett bekvämare insteg, bättre sikt och förbättrad framkomlighet på dåliga vägar. Just de här egenskaperna med lättheten att kliva i och ur bilen, samt att du som förare sitter du högt och har en bra sikt, är lätt att uppskatta. Möjligen kan det ibland vara svårt att hålla koll på bilens hörn.

Komforten är bra både fram och bak. Det är lätt att hitta bland instrument och reglage. Bagageutrymmet är på 350 liter, vilket räcker långt för många. Med baksätet fälls växer volymen till 1 260 liter.

Mazda CX-3 upplevs som stabil på vägen och följsam i kurvorna vid en första provkörning. Bilen känns trygg att köra både i stadsmiljö, på kurvig bergsväg och på grusväg. Det är också låg ljudnivå i kupén.

De svenska spekulanterna kan välja mellan tre versioner av Mazda CX-3. Core och Vision har framhjulsdrevning, bensinmotor på 120 hk och antingen 6-växlad manuell eller 6-stegad automatisk

växellåda. Toppnivån Optimum erbjuds med tre motorer – bensin på 120 eller 150 hk samt diesel på 105 hk. Den starkare bensinaren och dieseln säljs enbart med allhjulsdrevning och automatlåda. Till de allhjulsdrivna varianterna med bensinmotor hör också ett särskilt sportläge som aktiveras med en knapp. Det gör bilen lite alertare, men passar bäst vid så kallad aktiv körning. På vanlig väg är normalläget mer harmoniskt.

SVENSKSÅLDA CX-3 får autobroms som standard. I Core och Vision är det ett system med infraröd kamera som verksamt vid 4–30 km/h. Optimum har dessutom en utökad funktion med radar som jobbar i intervallet 15–145 km/h. Utöver autobroms går det också att få CX-3 med en rad andra säkerhetshöjande finesser som adaptiv farthållare och döda vinkel-varnare, bara för att nämna två exempel.

Priserna för Mazda CX-3 börjar på 169 900 kronor och sträcker sig till 243 900. Till Sverige kommer 850 exemplar under 2015.

i

KORTFAKTA

Mazda CX-3 Optimum 2,0 150

Pris: 231 900 kr. (Från 169 900 kr.)

Motor: Bensin, 4 cyl, 1 998 cm³.

Effekt: 110 kW/150 hk vid 6 000 varv/min.

Prestanda: Toppfart 195 km/h, 0–100 km/h 9,6 sek.

Max vridmoment: 204 Nm vid 2 800

varv/min.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd:

427,5/176,5/153,5/257 cm.

Tjänstevikt/max last/släp:

1 265/520/1 785 kg.

Garantier: Nybil 10 år/15 000 mil garanti (3 år nybilsgaranti + 7 år förlängd komponentgaranti). Vagnska-

da 3 år. Lack 3 år. Rostskydd 12 år.

Förbrukning blandad körning:

6,3 L/100 km.

CO₂-utsläpp: 146 g CO₂/km.

► Antisladd

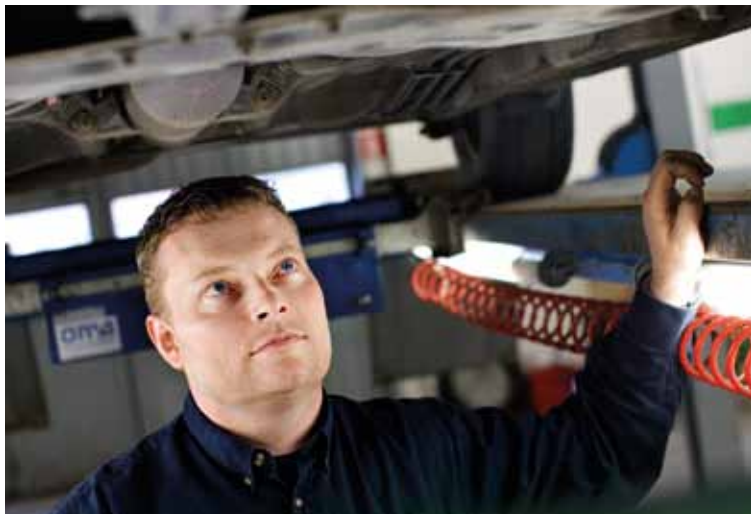
► Whiplashskydd (passiva)

► Atkotås

+ Goda vägegenskaper **Säkerhetsutrustning**

■ Priset

VÄLJ ALLTID EN KONTROLLERAD BILVERKSTAD

Det är bra att välja en bilverkstad som är kvalitetskontrollerad. KBV-verkstaden har anslutit sig frivilligt och följer konsumentlagstiftning samt branschens frivilliga överenskommelser om prisuppgift, leverans etc. I oanmälda stickprovskontroller granskar KBV kvaliteten på verkstadens arbete.

På vår hemsida www.kbv.nu kan du se vilka verkstäder som är anslutna till KBV och även tycka till om just din verkstad.

Kontrollerad
Bilverkstad

www.kbv.nu

LightFORCE
PERFORMANCE LIGHTING

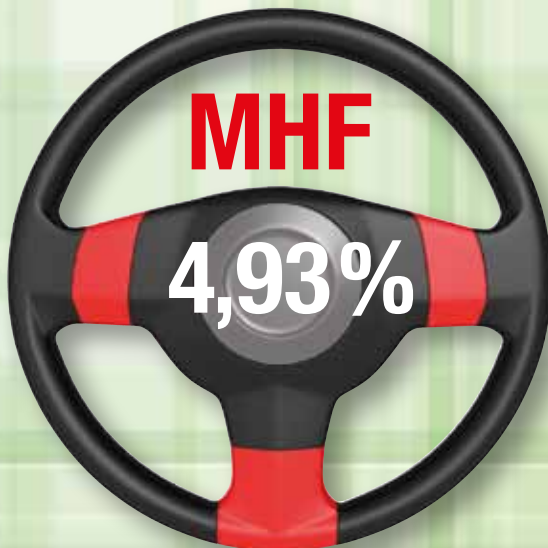
LED215
1 LUX på 912m!

LED-Ramper

- 10-36V
- Vattentäta
- 3 års garanti
- Alla LED-ramper levereras med inkopplingssats

Följ oss på Facebook

Lightforce Sweden AB
0950-120 00
info@lightforce.se

Varsågod, medlemslånet med extra förmånlig ränta för dig

Som medlem i MHF kan du låna från 20 000 upp till 350 000 kronor till en rörlig ränta på 4,93 procent. Välj själv om du vill bli av med dyra smålån, åka på drömmresa eller renovera köket. Ingen säkerhet behövs och inga avgifter finns. Du kan när som helst lösa lånet utan extra kostnad.

Gör så här för att ansöka om medlemslån

- Ring 0771-MEDLEM (0771-633 536) om du vill ha ett lånebesked direkt.
- Logga in på Internetkontoret (om du redan är SEB-kund).
- Besök seb.se/medlemslan.
- Kom in på närmaste kontor – du får besked och hjälp medan du väntar.

Kom ihåg att berätta att du är medlem i MHF.
Läs mer på seb.se/medlemslan

Aktuell medlemslåneränta är för närvarande 4,93 %. En sedvanlig kreditprövning görs alltid. Det får inte finnas några betalningsanmärkningar och lägsta årsinkomst är 190 000 kr. Om den rörliga årsräntan är 4,93 %, blir den effektiva räntan 5,04 % för ett annuitetslån på 100 000 kronor upplagt på 5 år, ingen uppläggningsavgift och betalning sker via autogiro. Det totala beloppet att betala, vid oförändrad ränta blir 113 035 kronor och din månadskostnad blir 1 884 kronor. Årsränta per 2015-04-10.

SEB

FINLIR. Med nya uppgraderingen av Superb tar Skoda ännu ett kliv närmare bilvärldens finrum. Utmärkta utrymmen kantas med egna finesser, hög komfort och säkerhetsnivå.

Ny Skoda – Superb i ur och skur

Med generösa utrymmen och ett tilltalande pris siktar Skoda högt med en ny generation av flaggskeppet Superb. Det här är utan tvekan ett seriöst alternativ till närbesläktade Volkswagen Passat, för kunder som inte behöver VW-märket i grillen.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

FOTO: STEFAN NILSSON

DET MÄRKS ATT SKODA är stolta att presentera sin senaste Superb. Märkets flaggskepp har inte hållits tillbaka nämnvärt jämfört med Volkswagen Passat, åtminstone inte vad gäller de vanliga varianterna. Laddhybrid på Superb är till exempel inte aktuellt i nuläget.

Skoda har dock inte glömt sin särart. Den roliga finessen med paraply i dörren finns fortfarande kvar – nu på båda framskärmarna – och isskrapan i tanklocket sitter nu även på den här modellen.

Jämfört med sin företrädare har nya Superb blivit

något längre och bredare. Utrymmena har dock inte blivit nämnvärt större – de räcker gott ändå. Det är gott om plats både fram och bak, möjligen att de längsta baksätespassagerarna hade önskat sig lite mer takhöjd. Själva säteskomforten är högklassig.

FÖRST ATT PRESETERAS är en sedan – eller snarare halvkombi eftersom också glastrutan öppnas – med lastkapacitet i bästa kombiklass. Bagageutrymmet uppges mäta imponerande 625 liter och med sätet fyllt hela 1 760 liter.

Förutom de närmast överflödiga utrymmena, är också priset en viktig faktor i sammanhanget. Superb kostar från 270 000 kronor, förvisso väldigt mycket pengar, men i sammanhanget upplevs det ändå som prisvärt. Utbudet av motorer är stort med allt från snåloptimerad diesel på 120 hk till turbomata bensinare på 280 hk. Den förväntade storsäljaren är en diesel på 190 hk, som gjord för tjänstebilsmarknaden vad gäller förhållandet pris och utrustning.

Motorföraren har provkört en diesel på 150 hk som kostar 273 000 kronor i grundutförandet Ambition. Standardutrustningen är tämligen rikhaltig med exempelvis autobroms som standard – precis som på övriga svensksålda Skoda-modeller. De allra flesta lär dock lägga till 7 400 för prissvärda Style-paketet som bland annat innehåller xenonstrålkastare, parkeringssensorer och eljusterbar förarstol. För dem som söker lyxutrustning finns Laurin & Kement för 17 900 kronor. Det kan i sammanhanget nämnas att tillägget för allhjulsdrevning är 7 000 kronor.

FÖR ATT VARA EN SÅ stor bil, upplevs nya Skoda Superb som förvånansvärt nätt på vägen. Köregenskaperna är trygga och komfortabla. Den provkörda dieselmotorn ger mer än fullt tillräckliga prestanda.

Det som Skoda kanske saknar är ett urstarkt varumärke i klass med Volkswagen eller Volvo. Kunder som ser förbi märket i grillen kan komma att göra en intressant upptäckt i nya Superb.

i

KORTFAKTA

Skoda Superb 2,0 TDI 150

Pris: 273 000 kr. (Från 270 000 kr.)

Motor: Diesel, 4 cyl, turbo, 1 968 cm³.

Effekt: 110 kW/150 hk vid 3 500–4 000 varv/min.

Prestanda: Toppfart 220 km/h, 0–100 km/h 8,8 sek.

Max vridmoment: 340 Nm vid 1 750–

3 000 varv/min.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd:

486,1/186,4/146,8/284,1 cm.

Tjänstevikt/max last/släp:

1 485/620/2 000 kg.

Garantier: Nybil 3år/10 000 mil (obegränsad körsträcka 2 år). Vagnskada 3 år. Vägassistans 3 år. Lack 3

år. Rostskydd 12 år.

Förbrukning blandad körning:

4,0 L/100 km.

CO₂-utsläpp: 105 g CO₂/km.

► Antisladd

► Whiplashskydd (passiva)

► Atkotås

+ Utrymmen **Komfort** Prisvärd

■ Ingen prestigebil

Den uppfriskande, isotoniska törstsläckaren.

Erdinger Alkoholfrei hjälper kroppen att återhämta sig snabbare efter extrem utmattning. Det alkoholfria vete-ölet har isotoniska egenskaper och innehåller vitamin B12 som, tillsammans med en hälsosam livsstil och varierad kost, hjälper ditt immunförsvar och främjar den energigivande metabolismen. Dessutom är den en riktig törstsläckare!

Distribueras av Carlsberg Sverige AB. Konsumentservice 020-78 80 20. www.carlsbergsverige.se. Söls i din matvarubutik.

ERDINGER
ALKOHOLFREI

NU MED AUTOBROMS. Nya Toyota Avensis står med fin ljudkomfort, men det borde finnas en möjlighet att välja automatlåda till dieselmotorn.

Miljardlyft med budgetinslag

Toyota har satsat närmare 1,5 miljarder kronor i Avensis, märkets stora modell i Europa. Beloppet är ungefär tre gånger så stort som för en vanlig ansiktslyftning, och det säger en del om ambitionen med att lyfta en bil som introducerades för sex år sedan.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

FOTO: STEFAN NILSSON

FÖRÄNDRINGARNA PÅ från grunden omarbetade Toyota Avensis märks både in- och utvändigt. Största lyftet har interiören fått med ny instrumentpanel och nya stolar. Kvalitetskänslan är högre, knapparna och reglagen är bättre placerade och numera sitter man riktigt bra även på långfärd.

Toyota är inga anhängare av dieselmotorer – de framhåller i stället sina hybrider. Problemet med Avensis är att den aldrig konstruerats för en hybrid-drivlina och med en Europa-marknad som domi-

neras av diesel har de tvingats att se över sitt diesel-erbjudande. I stället för att satsa på egen utveckling har de vänt sig till BMW där de kunnat köpa motorer av den förra generationen (som förvisso fortfarande används i exempelvis Mini Countryman).

De båda turbodieselarna är på 1,6 liter och 112 hk alternativt 2,0 liter och 143 hk. Vridmomentet är 270 respektive 320 Nm. Jämfört med Avensis gamla Toyota-dieslar har de nya såväl lägre förbrukning som servicekostnad. Det är också intressant att notera prissättningen bensen kontra diesel. Inestegsvarianterna 1,8 bensen och 1,6 diesel kostar båda 224 900 kronor.

Tyvärr kan dieselmotorerna enbart kombineras med 6-växlad manuell låda. Enligt Toyota har det varit så liten efterfrågan på diesel och automat att de skippat kombinationen, men det känns aningen snålt. Samma sak gäller det faktum att adaptiv fart-hållare inte längre erbjuds – även här på grund av för liten efterfrågan.

Ett vettigt tillskott är däremot att Avensis, likt många andra Toyota-modeller, nu har autobroms som standard. Systemet är verksamt i hastigheterna 10–80 km/h. Inkom kort ska uppgraderade Avensis testas i Euro Ncap och enligt Toyota ska den klara fem stjärnor.

DET OMARBETADE CHASSIT har fortsatt trygga och bekväma köregenskaper. Avensis är ingen bil som lockar till buskörning, men den klarar av vardagen på ett förtjänstfullt sätt. Ljudnivån är oväntat låg, vilket understryker komfortinriktningen. Motorföraren gavs tillfälle att prova dieseln på 1,6 liter som klarar sitt jobb, men har aningen smalt register. Det krävs en del växlande för att motorn ska komma till sin rätt.

Toyota Avensis saknar en del av konkurrenternas finesser och nyhetskänsla, men bilen bjuder på andra sidan på andra kvaliteter – inte minst som rymlig kombi. Är du ute efter en bra vardagskamrat kanske det här är bilen som löser dina transportbehov.

i

KORTFAKTA

Toyota Avensis Touring

Sports 1,6 D-4D

Pris: 224 900 kr.

Motor: Diesel, 4 cyl, turbo, 1 598cm³.

Effekt: 82 kW/112 hk vid 4 000 varv/min.

Prestanda: 0–100 km/h: 11,7 sek.

Toppfart: 185 km/h.

Max vridmoment: 270 Nm vid 1 750–2 250 varv/min.

Längd/bredd/höjd/axelavstånd: 482/181/148/270 cm.

Tjänstevikt/max last/slöp: 1 530–1 610/430–510/1 800 kg.

Garantier: Nybil 3 år/10 000 mil (obegränsad körsträcka 1 år). Vagn-

skada 3 år. Vägassistans 3 år. Lack 3 år. Rostskydd 12 år.

Förbrukning blandad körning: 4,2 L/100 km.

CO₂-utsläpp: 109 g CO₂/km.

► Antisladd

► Whiplashskydd (passiva)

► Atkotås

+ Utrymmen
Ljudnivå

■ Aningen slätstruken

LEMANANDA

Lämna din bil i noggranna händer

Hos verkstäder som använder MRF:s symbol har vi rätt utrustning för att gå igenom din bil in i minsta detalj. Det är en av många orsaker till att vi kan säkra kvaliteten och ge dig garanti på service och våra reparationer.

MRF-verkstäderna, www.mrf.se/verkstad

I trygga händer

KLIMATANLÄGGNINGAR

För husbil, husvagn och arbetsfordon från världsledande Coleman & Aircommand

Tysta, extremt låg profil
2000W-3000W kyla och
värmepump i ett

Från
14 900:-

Fyll på din AC själv
Gör det själv kit för AC i alla bilar. **395:-**

Tel. 026-14 26 26
www.envirosafe.se

VACKRA FJORDAR OCH MAGISK NATUR

Ta havsvägen till
Norge i sommar

FRÅN **437:-**
PER PERSON + BIL

KÖPENHAMN - OSLO

DFDS.SE/BILSEMESTERJULI

**DFDS
SEAWAYS**

Espace tar ut svängarna

FOTO: GUSTAV LILJEBERG

PÅ JAKT EFTER en stor kombi med möjlighet att ta sju personer? Något som dessutom sticker ut från mängden? Med sitt stora format (över 485 cm lång) och annorlunda design kan nya Renault Espace vara ett attraktivt tjänstebil-alternativ för alla som inte vill åka BMW 5-Serie, Volkswagen Passat eller Volvo V70.

Kupén är stor och luftig, särskilt med testbilens panoramatak. Tyvärr inkräktar det senare en del på takhöjden till den grad att långa personer inte får plats i baksätet. En annan plump i protokollet är ljudnivån – både i fråga om däckbuller och vindbrus.

Två motorer står på programmet, båda dieslar på 1,6 liter. Med ett turboaggregat är effekten 130 hk och med två 160 hk. Den förstnämnda har 6-växlad manuell medan den senare är 6-växlad dubbelkopplingslåda som växlar automatiskt.

FÖR DEN SOM HAR möjlighet och vilja går det att få sin Espace med en rad intressanta tillval. Ett exempel är paketet med fyrhjulsstyrning och adaptiva stötdämpare (19 900 kronor) som bara finns till toppversionen. När bakhjulen styr går det smidigt runt hörn i trånga utrymmen och på kurviga landsvägar blir bilen mer följsam. De olika lägena på stötdämparnas inställning är också märkbart annorlunda.

Priserna för Renault Espace börjar på 314 900 kronor och sträcker sig till 369 900 – och nog krävs det mod och intresse för att välja den här bilen.

GUSTAV LILJEBERG

FOTO: STEFAN NILSSON

Harmonisk kombination

EFTER TRE ÅR i produktion är det dags för en ansiktslyftning av Peugeot 208. Märkets bästsäljare har fått ett lätt uppdaterat utseende – det som sticker ut mest är en ny främre stötfångare.

Invändigt har kvalitetskänslan förbättrats med material som känns mer påkostade än tidigare. Den kompakta instrumenteringen och lilla ratten finns kvar och ger lite av en sportig känsla, utan att förlora något i funktion.

Desto viktigare är att bilen fått Active City Brake, ett system för autobroms i hastigheter upp till 30 km/h. Peugeot säger att 208 är en bil som oftast används i urbana miljöer och har därför inte satsat på andra system som ving-elvarnare.

ETT INTRESSANT TILLSKOTT i motorprogrammet är en 1,2-liters, 3-cylindrig bensinturbo på 110 hk. Den här maskinen går att få med en 6-stegad automat – alltså inte en robotiserad manuell växellåda – och kombinationen känns mycket lyckad. Motorn är stark och har ett härligt register medan automatlådan gör ett fint jobb med snabba och smidiga växlingar. Bilen upplevs piggare än vad prestandasiffrorna antyder.

Nackdelen med den här versionen är priset som landar på sveltiga 194 900 kronor – den säljs bara i lyxigaste utförandet Allure.

Väntad storsäljare lär i stället bli 1,2-litersmotorn på 82 hk (utan turbo) i utrustningsnivån Active+. Då står det 124 900 kronor på prislappen och det är konkurrenskraftigt.

GUSTAV LILJEBERG

i

KORTFAKTA:

Renault Espace Zen cDi 160 EDC

Pris: 369 900 kr. (Från 314 900 kr.) **Motor:** Diesel, 4 cyl, turbo, 1 598 cm³. **Effekt:** 118 kW/160 hk vid 4 000 varv/min. **Prestanda:** 202 km/h, 0–100 km/h 9,9 sek. **Max vridm:** 380 Nm vid 1 750 varv/min. **Längd/bredd/höjd/axelavst.:** 485,7/188,8/167,7/288,4 cm. **Tjänstevikt/max last/släp:** 1 889/582/2 000 kg. **Garantier:** Nybil 5 år/10 000 mil. Vagnskada 3 år. Lack 3 år. Rostskydd 12 år. **Förbr. bl. körning:** 4,6 liter/100 km. **CO₂-utsläpp:** 120 g/km.

+ Design

■ Takhöjd
■ Ljudnivå

120 g/km

i

KORTFAKTA:

Peugeot 208 Allure Puretech 110 aut

Pris: 194 900 kr. (Från 109 900 kr.) **Motor:** Bensin, 3 cyl, turbo, 1 199 cm³. **Effekt:** 81 kW/110 hk vid 5 500 varv/min. **Prestanda:** Toppfart 194 km/h. 0–100 km/h 12,2 sek. **Max vridm:** 205 Nm vid 1 500 varv/min. **Längd/bredd/höjd/axelavst.:** 397,3/173,9/146/253,8 cm. **Tjänstevikt/max last/släp:** 1 255/395/1 150. **Garantier:** Nybil 3 år/10 000 mil. Vagnskada 3 år. Vägassistans 3 år. Lack 3 år. Rostskydd 12 år. **Förbr. bl. körning:** 4,5 L/100 km. **CO₂-utsläpp:** 104 g/km.

+ Automatlåda Turbo-motor

■ Pris för provad version **Kunde**
haft fler säkerhetssystem

104 g/km

Ge oss 20 minuter
och du får besked
om bilen fungerar
som den ska.

Bilkontroll drop-in

Dags för bilsemester eller köpa/sälja en bil? Då rekommenderar vi en Bilkontroll. För endast 390 kr* får du inom 20 minuter besked om bilen fungerar som den ska.

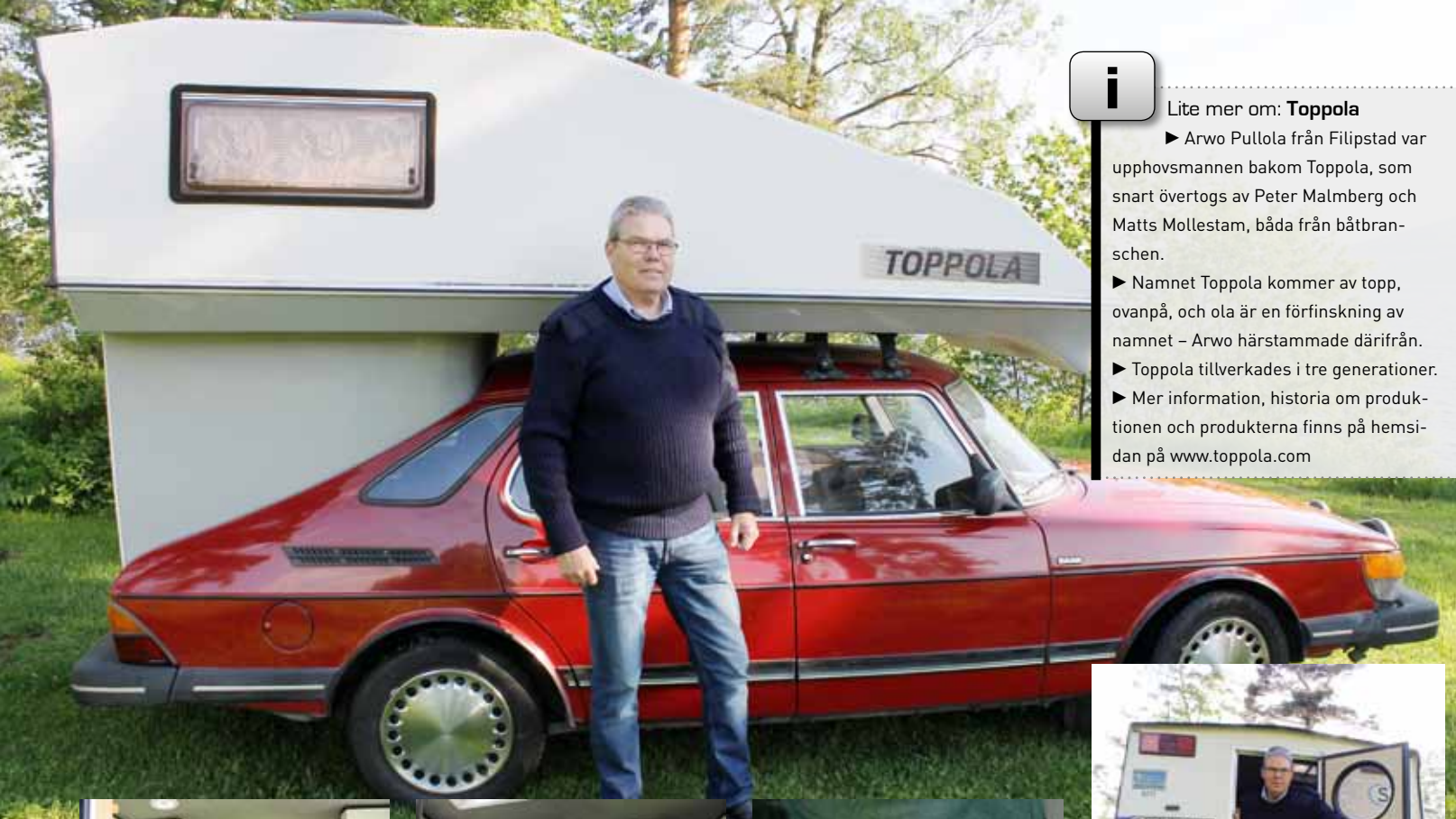
Åk till närmaste station och säg till på stationen. Vill du hellre boka en tid ringer du 0771-600 600.

Läs mer om kontrollen på vår webb
www.bilprovningen.se/bilkontroll.

* Bilkontroll personbil max totalvikt 3 500 kg. För övriga viktclasser se www.bilprovningen.se/bilkontroll.

Din trafiksäkerhet sedan 1963

i

Lite mer om: **Toppola**

- Arwo Pullola från Filipstad var upphovsmannen bakom Toppola, som snart övertogs av Peter Malmberg och Matts Mollestam, båda från båtbranschen.
- Namnet Toppola kommer av topp, ovanpå, och ola är en förfinskning av namnet – Arwo härstammade därifrån.
- Toppola tillverkades i tre generationer.
- Mer information, historia om produktionen och produkterna finns på hemsidan på www.toppola.com

HUSET PÅ RYGGEN. Likt en snigel har Krister Haglund med sig sitt bo varhelst han kör med sin Saab 900 med Toppola Camper.

Namn: Krister Haglund.

Ålder: 59 år.

Bor: Lysvik.

Bil: Saab 900i -85 med Toppola Camper -88.

”En god bit på väg mot en roligare fritid.” Så lyder en slogan på broschyren, eller snarare försäljningsbladet, för Toppola Camper. En som nappade på den Landskrona-tillverkade påbyggnaden var MHF:aren Krister Haglund som köpte sin Toppola ny 1988 och har den kvar än idag.

TEXT: **GUSTAV LILJEBERG**

FOTO: **PRIVAT**

IDÉN MED TOPPOLA CAMPER är riktigt attraktiv. Med några enkla handgrepp förvandlar man sin personbil till husbil. Det lockade värmländske MHF:aren Krister Haglund för närmare 30 år sedan.

– Valet stod mellan en VW-buss med påbyggnad eller en Toppola. Jag gjorde en kalkyl och kom fram till att det var bättre att kunna byta bilen, minns Krister Haglund och fortsätter:

– Då kostade den 43 500 kronor, motsvarande cirka 75 000 kronor i dagens penningvärde. Det var förhållandevis billigt med tanke på det hantverk som låg bakom.

Toppolan togs i första hand fram för Saab 99 och 900 combicoupé och monteras i det ”hål” som blir när man demonterar bakluckan. Konstruktionen

Vad har du i garaget ... Krister Haglund?

väger cirka 140 kg och bjuder på ”compact camping”. Inuti Toppolan finns en sovplats med dubbelsäng (över bilens tak) samt ett litet pentry längst bak med full ståhöjd. För värmen står en Wallas fotogenspis med fläkt tillsats som ger hetluft, om det skulle behövas.

– Nånstans har jag också ett förtält som jag använde ett par gånger i början. Det finns ju gränser för vad man ger sig in på ...

Under Toppolan har Krister Haglund idag en Saab 900i från 1985. Bilen har förvisso automatlåda men saknar servostyrning.

– Det krävs att det är luft i frambäcken när man ska svänga! För att klara vikten sitter det förstärkta fjädrar bak. Bilen blir lite överstyrd, baksidan av den högre tyngdpunkten

– Bränsleförbrukningen är lite högre på grund av det större luftmotståndet, men det är inte värre än om du drar en husvagn.

Valet av Toppola har han aldrig haft anledning att ångra. Smidigheten och den förhållandevis höga komforten är två bidragande orsaker.

– DEN ÄR ENKEL att ta med sig på färjor tack vare längden. Jag har gjort många resor i den norska fjällvärlden och bilen är bra på de vägarna med kraftiga stigningar och utförslut. Nackdelen är att man måste ta hänsyn till höjden som måste vara åtminstone 2,30–2,35 meter för att Toppolan ska gå fri.

En genomsnittlig sommar blir det ett par hundra mil med Saaben och Toppolan och det händer att han träffar på andra ekipage av samma sort.

– Jag brukar möta ett halvdussin per år. Vi känner ju igen varandra vid det här laget.

SKADOR, REPARATIONER OCH SERVICE

Alla förekommande märken

PÅ DIN HUSBIL LÖSER VI!

Verkstadsgatan 3, 504 62 Borås

Tel. vx 033-24 87 80

www.skadecenter.com

AUKTORISERAD IVECO-VERKSTAD

Säkrare (och snyggare) backspegel

för dig som kör husvagn!

BÄST I TEST
i ViBilägare nr 6, 2014

Större spegel
med större
siktält
– säkrare!

Nytt spegelhuvud
med reflex för
bättre synlighet

Snygg och skyddande
kåpa för spegelfästet

Bra Vision

Scandinavia AB

www.bravision.se

Myterna orsakar svenska rattfyllor.

www.dignita.se • 090 12 94 00

Dignita

Nio funktionärer jobbade med SoberCheck under Sweden Rock. Funktionären Ulrik Larsson testade nykterheten hos besökarna.

POPULÄR AKTIVITET. Många festivaldeltagare ville kontrollera nykterheten innan de satte sig i bilen. Under Sweden Rock gjordes 1 321 blås.

MHF-Ungdom tar festivalpulsen

I MHF-Ungdoms kontroll SoberCheck kan besökarna på Sweden Rock göra en frivillig nykterhetskontroll innan de ger sig ut i trafiken. På årets festival gjordes 1 321 blås.

– Alla är mycket positiva till att möjligheten finns, säger Ulrik Larsson, ordförande i MHF-Ungdom.

TEXT: MARI HAGLUND

FOTO: MHF-UNGDOM

SWEDEN ROCK FESTIVAL arrangerades i år 3–6 juni i Norge i västra Blekinge. MHF-Ungdom har funnits på plats och kört SoberCheck i tiolet år. I år var det nio funktionärer som kontrollerade besökarnas nykterhet.

Festivaldeltagarna får chansen att blåsa i en frivil-

lig nykterhetskontroll för att se om de är nyktra och om det därmed är okej att sätta sig i bilen och köra hem. Tanken är att motverka rattfylleri.

Flest antal besökare blåste på söndagen, då gjordes 879 stycken nykterhetskontroller. Ungefär 77 procent av de som blåste under festivalen hade 0 promille. Det högsta värdet som uppmättes var 2,16 promille.

– Människor tycker att det är jättebra att vi är där. De uppfattar oss som mer seriösa än de förtag som tar betalt för att besökarna ska få blåsa, eftersom vi gör det här helt ideellt, berättar Ulrik Larsson.

– Varje person som blåser får med sig en lapp där det står vilket värde de har och vilket klockslag de blåste.

SoberCheck genomför MHF-Ungdom tillsammans med Sweden Rock, festivalarrangören står

bland annat för platsen på festivalområdet och tillgången på el.

MHF-Ungdom har samma typ av sållningsinstrument som polisen använder vid nykterhetskontroller.

– Det är viktigt att vi har funktionärer som är utbildade och att vi har alkomätare som är kalibrerade och tillförlitliga, säger Ulrik Larsson.

TANKEN ÄR ATT MHF-Ungdom ska köra SoberCheck på Emmabodafestivalen 22–25 juli.

– Vi vet inte än om det blir så. Förra året var vi där och de ville att vi skulle komma tillbaka även i år, säger Ulrik Larsson.

Det kan även bli aktuellt att köra SoberCheck på någon mer plats som reggaefestivalen Öland Roots 9–11 juli.

Sara Hagelin fick motta NSO:s Ungdomsstipendium 2015.

FOTO: ROLF BROMME

Initiativtagare till ny klubb belönades med stipendium

► Sara Hagelin, 19 år, MHF-Ungdom Norrort, har tilldelats NSO:s Ungdomsstipendium år 2015 på 1 000 kronor. NSO står för Nykterhetsrörelsens Samorganisation i Stockholm.

Sara Hagelin får stipendiet för att hon tillsammans med fem vänner år 2014 startat upp klubben MHF-Ungdom Norrort. Hon har samlat ungdomarna i en sång- och musikverk-

samhet som har uppvisats med stor framgång inom MHF-rörelsen, står det att läsa i motiveringen.

Stipendiet är instiftat till Valter Sundkvists minne. Det delas ut varje år på NSO:s årsmöte till en ung medlem i någon av NSO:s medlemsorganisationer, högst 25 år gammal, att användas för utbildning.

Trygghet om oturen är framme

Mats och Kristina bor i ett falurött hus några mil ut på landet. Med jobb i stan och tre aktiva barn i skolåldern är de beroende av bilen för att få vardagen att fungera. För dem är det viktigt att snabbt få hjälp om bilen blir stående.

Vi tar hand om dig och din bil

- Alla våra bilförsäkringar har ett ordentligt innehåll för att du ska känna dig trygg på vägen.
- Nio av tio kunder säger att de är nöjda med sin bilförsäkring och den hjälp vi har gett dem när oturen varit framme.
- Du får personlig service och kan nå skadejouren dygnet runt.
- Våra bilförsäkringar är certifierade enligt Naturskyddsföreningens märkning Bra Miljöval.

10%
samlings-
rabatt

Fler
försäkringar
lönar sig

Se vilken försäkring som passar din bil.
Besök oss på folksam.se eller ring 0771-950 950.

Folksam

För allt du bryr dig om

UNDERHÖLLS NOGA I GARAGET		KOM MED EUROPA 1966	STATIONERADE		FÅR DEN SOM FÅR PASSNING	STRUNT-PRAT	ROJALISTIST BILKLUBB	DEN VÄRMER ÖVERDEL		I URSPRUNGLIGT SKICK
						→				HASSE I RUTA
SÄTTER POÄNG					SKRIVA UPP NOTA					
GIFT FRÅN 60-TALET			FÄRGAR SKILD-RING							
HAR SIN QUATTRO					HJÄLTE-DIKT		RULLAR I GROTTA			
EFTER POST SKRIPTUM BEVITTNÄ			TAS I BRUK				BESLÄS			MÄRKE PÅ TESTADE VAROR 1951-72
		JACK I LACK						KLÄM-MAS VID BORD	↓	
		SÅDANA SINKAR BILIST								
UTSPELAS				ÄR FALSK FLYGEL						
LYCKO DJURET				DEN ÄR EN KVACKARE						
	SKRUVAS UPP					FICK SPEL 1996				
	INDIAN-GRUPP					BAKDELEN				
LIGGER I VÄGEN	↓	POLIS-ÄRENDET		STARTAR BÄST MEN HOPPAR AV	HASTIGHETS-MÄTAREN					TUMMEN UPP
					FATTA					
										↓
SÅDANA KAN VAKA SPÄNN-MÅL			SKRÖNA I NORRAN			TÄTT ÅT-SITTANDE			I VASAS SKROY	
SMÖRJA			UNDERTRYCKA			TAL-LYET AV			STORFRÄ-SARNA	
UPPFÅT VÄG-GARNA				DEN LILLA RÖD-LUVAN						SITTER INNE MED
			GALEJ							↓
			KALLAS MAKRI-LÄRNA I VÄST		FAR RUNT I BYARNA	NACKDEL		KÖR SKADAD TILL		
					KICKAN	HAR PIP FÖR SLAD-DRYCK				
LEDNING PÅ SCEN				DELTAR I AN-FALLET	GJORT STICKET		GALT I FOLK-MUN			
					BUSKE		KVISTAR			
GÅTOR	↓							BODDE I WALES		
								ÄR INTE BYRACKA		
INMUN-DIGAD		PÅ NYTT			ANFÖRDE		STAD MED BRÖTT			ÄR EN KNAPP METER
		VILL KOM-MÄ FRAM TILL SÄLEN			SKUM DRYCK FRÅN KRAN		SÄNKER PRISET			
				VÄL-GÖRARE		HAR DEN SOM LEVT OM			LIGGER PÅ BOTTEN	
						KAN MAN HA PÅ TAL			SINGLA NED	
BLIR ÄNNU KOR-TARE			BYXÖRNA				ÄR DE UPP-TÄCKTA			
			VÄL GODKÄNT I FLUGG				DROG I FÄLT			
ÄR PÅ FLÄCKEN			MÖT-GÅNG		SYNS MÖNA-LISA	HJUL-SPÅREN				TANKAR VISSA BILAR
			STRÄCKA SIG TILL			RÖJDE VERBALT				
							DE BRU-KADE MAN SLAG-DÄNGA FÖRR		ÄR ETT UTMÄRKT ALTERNÄ-TIV TILL SKOTER	
ÄR DE SOM TROR ALLA OM GOTT		HAR FOT-FÄSTE		HÅLLER UPPE			ÄR 1-9			© Melon Produktion

FOTO: STEFAN NILSSON

LÖS KRYSSET OCH VINN!

► De fem först dragna lösningarna belönas med två bingolotter vardera. Skicka lösningen till: Motor-föraren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm före 10/8, 2015. Märk kuvertet "Krysset 5/15".

► Namn.....
 ► Adress.....
 ► Postadress.....

Ta med husbilen till

EUROPA
FR
405:- /1 PERS

ENKEL RESA INKL HUSBIL

BORDERSHOP
OMBORD PÅ ALLA SVENSKA FÄRJLINJER

Våra vägar ut i Europa

TILL DANMARK

Göteborg – Fredrikshamn enkel resa
Fr **495:-**/1 pers inkl husbil

Varberg – Grenå enkel resa
Fr **405:-**/1 pers inkl husbil

TILL TYSKLAND

Trelleborg – Sassnitz enkel resa
Fr **449:-**/1 pers inkl husbil

Trelleborg – Rostock enkel resa
Fr **599:-**/1 pers inkl husbil

Göteborg – Kiel enkel resa
Fr **599:-**/1 pers inkl husbil*
Hytt tillkommer från 400:-

TILL POLEN

Karlskrona – Gdynia enkel resa
fr **979:-**/1 pers inkl husbil**

TILL LETTLAND

Nynäshamn – Ventspils enkel resa
fr **748:-**/1 pers inkl husbil***
Hytt fr 299:- eller vilstol fr 70:- tillkommer

Ta den flytande Bordershop- vägen i sommar!

Nu har vi Bordershop ombord med kraftigt sänkta priser i butiken på alla våra färjelinjer. Ta med er husvagnen eller husbilen och få en extra skön start på semestern genom att låta oss köra de första milen. Vi tar er billigt och bekvämt till Danmark, Tyskland, Polen, Lettland och vidare ut i Europa.

Everyone deserves a break

FÄRJELINJER MED BORDERSHOP OMBORD

Boka på stenaline.se eller ring 0770-57 57 00

*Hytt tillkommer från 400:-. **Hytt tillkommer vid nattöverfart fr 699:-. ***Hytt fr 299:- eller vilstol fr 70:- tillkommer. Samtliga prisexempel gäller Economybiljett. Begränsat antal platser. Bokningsavgift tillkommer vid personlig service.

S
Stena Line

Motorföraren i backspegeln

Sommaren var i full blom när Motorföraren 4/2001 landade i brevlådorna. Det bjöds på uppriktig intervju med Svenska vägförningens ordförande Kjell-Olof Feldt, kombiduell mellan två uppstickarmärken och många andra intressanta ämnen.

TEXT: GUSTAV LILJEBERG

Zero Hero – ett fartfyllt samarbete som växer

MHF-Ungdom spred information om trafiknykterhet genom racingteamet Zero Hero By Fredrik. Det var Fredrika Bremer Gymnasiet i Huddinge som skötte bilarna som Claes Hoffsten, Stefan Liljestedt och Sebastian Malm rattade under ledning av dynamiske teamchefen Ola Hoffsten. Teamet tävlade i juniorklassen JTCC som kördes tillsammans med då omåttligt populära racingserien STCC.

Kampanjen skulle pågå i två år och målet var att få 10 000 Zero Hero-förare att vara föredömen i trafiken. Från årets andra JTCC-tävling, på Mantorp Park i maj, rapporterade MHF-Ungdoms Mattias Ek om medlemsvärkning, att sprida budskapet om trafiknykterhet och skriva kontrakt med ungdomar på plats:

”Kontrakten handlar om att köra nykter, åka med nyktra förare, åka med säkerhetsbältet på, bete sig hänsynsfullt i trafiken och föra budskapet om Zero Hero vidare.”

Omslag

Under laddade och lockande rubriker pryddes månadens testduell omslaget på Motorföraren. Det var asiatiska nykomlingen Kia Rio som mötte europeiska uppstickaren Skoda Fabia Combi i en tuff match. Båda hade ett attraktivt pris under 120 000 kronor och rymde en hel del last. I fallet Kia Rio fick man dock vara uppmärksam med vikten, för med fyra medeltunga ombord fick bilen bara lasta 36 kilo ...

Kia Rio utmärkte sig mer positivt med en udda företeelse: ”En originell detalj i Kia är att ljuset inte tänds förrän parkeringsbromsen släpps, ovanligt men logiskt.”

Bilarna hade på pappret flera likheter, men i sammandraget var det den mer genomarbetade och påkostade Skoda Fabia som räknade hem segern med klara 27 poäng mot 22.

”Fabia har bäst förarkomfort, är betydligt trevligare på vägen och får lasta mest.”

Inbyggt alkohol när Saab testar nya modeller

Intresset för alkohol med sniffsystem hade nått biltillverkarna och i Sverige var Saab en av aktörerna som provade tekniken. Motorförarens chefredaktör Sören Sehlberg träffade Saabs Tore Helmersson som framhöll biltillverkarens nyfikenhet att lära sig mer om tekniken, utifall efterfrågan på systemen skulle komma. Något eget initiativ från Saabs sida att införa tekniken fanns inte – det måste finnas en positiv opinion bland kunderna.

Alkoholnäs satt i bilar som var särskilt framtagna för Nollvisionsslingan, jämte system som exempelvis skötte hastighetsstyrning med signaler från vägnätet.

”Vänstern och miljöpartiet – trafikens ayatollar”

Den bärande artikeln var Sievert Öholms fjärde intervju med trafikens maktthavare. Den här gången grillades Kjell-Olof Feldt, ordförande i Svenska vägförningen och gammal minister.

Feldt sparade inte på kraften och rekommenderade Björn

Rosengren att göra sig av med miljöpartister och vänsterpartister som samarbetspartners i trafikpolitiken, inte minst sedan de strukit ordet väg ur budgeten(!):

– Det visar för mig att det har blivit som om ayatollorna i Iran styr politiken, dundrade Kjell-Olof Feldt.

Senare i intervjun framhöll Feldt att vägtrafiken och övriga transportsätt kompletterade varandra, och därmed inte skulle motarbetas.

Apropå ett förslag från Birger Schlaug, att återinföra

Zeppelinare i trafik, avfärdade Feldt det med bland annat följande ord:

– Det de föreställer sig är att om man belastar vägtrafiken med höga kostnader, det gör man redan, och om man subventionerar järnvägen, det gör man redan, så kommer man att

byta transportsätt. Men det har man inte gjort.

Det var inte de höga skatterna som avgjorde transportsätt, snarare flexibilitet och effektivitet.

Bland andra ämnen som avverkades kan nämnas det omdiskuterade PPP-systemet (Public Private Partnership), där staten skulle hyra vägar av ett konsortium, och att Feldt fick lista ett antal vägprojekt med hög prioritet – däribland väg 45, väg 40 och en förbifart runt huvudstaden.

Vinnare Kryssset nr 4

► Motorförelaren gratulerar fem nya kryssvinnare som får två bingoletter vardera. Lycka till!

Terttu & Sven

Martinsson,

Åmål

Margareta Fyrby,

Rimbo

Hans Hansson,

Granbergssdal

Gun Söderberg,

Söråker

Thommy Johansson,

Eksjö

Rätt svar bil- & trafikfrågor

► 1A. Humleslingan börjar vid E22 i Fjälkinge utanför Kristianstad och rundar sedan Ivösjö tillbaka till E22 i Bromölla.

► 2A. Vägmärket anger ett av de femton världsarven som finns i Sverige: Örlogsstaden Karlskrona, södra Ölands odlingslandskap, Grimeton radiostation vid Varberg, hällristningarna i Tanum, Hansestaden Visby, Skogskyrkogården i Stockholm, Drottningholm, Birka och Hovgården på Ekerö i Mälaren, Engelsbergs bruk öster om Fagersta, Falun och Kopparbergslagen, Hälsingegårdarna, Höga kusten i Ångermanland, Lapponia med bland annat nationalparkerna Sarek, Muddus, Padjelanta och Stora Sjöfallet, Gammelstads kyrkstad vid Luleå, samt Struves meridianbåge i Lappland och Norrbotten.

► 3C. Vägmärket med "kringlan" utmärker en sevärdhet, en historisk plats eller något annat som det kan vara värt att stanna vid.

**NU KAN DU
BLI MEDLEM
FÖR BARA
195 KR
FÖRSTA ÅRET!**

▲ Lagg talongen eller motsvarande i ett brev, märk det FRISVAR och skicka till: MHF – Motorförarnas Hellykterhetsförbund, Kundnr: 120 171 200, 120 11 Stockholm. Du kan också anmäla dig via hemsidan: www.mhf.se/bli_medlem.m

TORGET: RADANNONSER

SÄLJES

Volvo 66 DL Combi -77.

Tel 0340-407 17.

Cykelhjul: 1 stycken 28" fram, 1 stycken 22" fram, 1 stycken 24" fram, 1 stycken 24" bak. Alu fälgar. Pris: 250 kr för allt.

Tel: 08-540 232 29.

LP-skivor. MC Hammer, Diana Ross, Elton John, Jean Knight,

1980-talsmusik m.fl.

Tel: 070-940 14 91.

Fritidshus i Jämtland. Strömsunds kommun.

Tel: 070-520 33 10.

Ford Galaxy -00. Stor rymlig bil med plats för sju personer. Bilen är i brukskick. Pris: 9 500 kr.

Tel: 070-142 54 50.

MC-ställ i skinn, storlek 54, delbart med ryggskydd. Handskar. Stövlar i storlek 45. Pris: 600 kr tillsammans.

Tel: 0582-66 02 34 eller 070-494 80 61.

KÖPES

Trä-aluminiumratt, även utan nav. Köpes av gammal rallyåkare.

Tel: 033-24 16 20.

UTHYRES

Övernatta i Gränna. Lägenhet med strålande utsikt över Vättern.

Tel: 0390-413 18 eller 073-301 00 46.

ÖNSKAS HYRA

Stuga i Hälsingland nära Hudik, Norrbo, Delsbo eller andra förslag.

Tel: 08-627 97 13.

MEDLEMSFÖRMÅN: ANNONSERA

► Som en förmån erbjuder vi våra medlemmar en gratis Torget-annons! Gäller endast privatpersoner, en annons per utgivning och person. För kommersiella annonser hänvisar vi till vår annonschef (se redaktionsrutan sidan 4). Manusstopp är den **10 augusti**.

► Skicka din annons till: "Torget", Motorförelaren, Hammarby Fabriksväg 25, 120 30 Stockholm.

☐ Säljes ☐ Köpes ☐ Uthyres ☐ Önskas hyra ☐ Bytes ☐ Fastighet ☐ Tomt ☐ Personligt	Annonstext /Produkt, pris, årsmodell etcetera Namn Telefon Adress Postadress Medlemsnummer (obligatoriskt)
---	--

Namn:
Adress:
Postnr & ort:
Tel. dagtid:
E-post:
Personnr:

Tilläggsmedlemskap:

☐ MHF Camping Club 75 kr första året (normalt 175 kr/år)

☐ Jag är helnykter (frivillig uppgift)*

* Den som är helnykter dricker inte något som har mer än 2,25 vol% alkohol. Som helnykter medlem i MHF har man möjlighet att bli förtroendevald i organisationen.

Ja, jag vill bli medlem i

☐ MHF (normalt 250 kr)

☐ MHF-Ungdom 100 kr

MEKOPARTNER OCH MHF HAR ETT SAMARBETE GÄLLANDE VERKSTADSTJÄNSTER FÖR MHF:S MEDLEMMAR.

MekoPartner Bilverkstad är en verkstadskedja i Mekonomenkoncernen och har 140 verkstäder i Sverige. MekoPartner Bilverkstad är en allbilsverkstadskedja, vilket innebär att de servar och reparerar i princip alla märken

på marknaden. Förutom normal service och reparationer erbjuder MekoPartner Bilverkstad ett brett kompletterande innehåll av specialiteter. Mer info om MekoPartner Bilverkstad hittar Ni på www.mekopartner.se.

10% RABATT

på ordinarie service
enligt fordonets servicebok.

10% RABATT

på arbete vid reparationer.

Vid ordinarie service, enligt fordonets servicebok, erbjuder MekoPartner Bilverkstad på en **Assistansfrys kring** som gäller gratis kortetområde.

Ni kan även dela upp betalningen **Räntefritt på 4 månader** med MekoPartner-kortet.

Läs mer om våra erbjudanden på mhf.se